

Nepriklausoma

Lietuvos
nacionalinė
M. Mažvydo
biblioteka

Lietuva

Lietuvos TSR
UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJA

LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY

Nr. 16 (45-ti metai) 1985 BALANDŽIO - APRIL 18 d.

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

7722 GEORGE St., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4. Tel.: 366-6220 50 c.

ŠIEMET MŪSŲ SAVAITRAŠTIS "NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" MINI 45-TUOSIUS SAVO GYVAVIMO METUS!

SAVAITINIAI ĮVYKIAI

JAPONIJA ĮSILEIS DAUGIAU UŽSIENIO PREKIŲ

Japonijos min. p-kas Yasuhiro Nakasone ragino japonus pirkti daugiau importuotų prekių ir paskelbė trimetį planą, kaip įsileisti Japonijon didesnę kiekį užsienyje pagamintų prekių.

Iki dabar skirtumas tarp Japonijos eksportuojamų ir importuojamų prekių buvo net 44 milijonų dolerių vertės.

Jau seniai Japonijos gaminiams užplukdyti Vakarų pasaulio industriniai kraštai /JAV, Kanada, Vakarų Vokietija ir kt. / skundėsi Japonijos vienašališka prekybine praktika: varžymu vienu kitų kraštų gaminių importavimo, bet visais kitais būdais skatinimu jų pačių eksporto, kad konkuruotų su kitų kraštų vietiniais gaminiams.

Toks radikalus posūkis padarytas todėl, kad bijotasi kitų kraštų galimų suvaržymų bei tarifų. Todėl Japonija pažadėjo:

1/ pripažinti kitų kraštų klinikinių bandymų rezultatus visiems medicinos aparatams; 2/ sumažinti tarifą farmeros produktams /nuo 1988 metų/; 3/ supaprastinti techninius reikalavimus kompiuteriams; 4/ palengvinti sąlygas norintiems pirkti amerikietiškus komunikacijos satelitus; 5/ daugiau laisvės verstis sava profesija užsieniečiams advokatams/to reikalavo JAV - bės/; 6/ duoti daugiau pagalbos dar neišsivysčiusiems kraštams.

KREMLIUS PRIGRIEBIA TINGINIUS BEI APSILEIDILIUS

Gorbačiovas, naujasai Sovietų Sąjungos diktatorius, žada trenkti į koncentracijos stovyklas ne tik politinius prieškus, bet taip pat fabriku ir ūmonių vedėjus bei viršininkus, kurių priežūroje gaminamos netikiosios prekės.

Sovietų Sąjungos Vyriausias Teismas išleido naujus potvarkius visiems kitiems teismams, kad šie griežčiau baustų kriminalistus, kurie atsakingi už gamybą ir pardavinėjimą netinkamai pagamintų, žemos kokybės arba nevisai užbaigtų gaminių.

Norėtusi tikėti, kad lietuviai ir kiti pabaltiečiai, kurių supratimas apie gerai atliktą darbą buvo giliai paveldėtas ir auklėjamas, vykdomas didžia dalimi ir beveik neįmanomose sąlygose, neįmanomoje ekonominėje,

jiems užmestoje sistemoje, neišsigaš ir nepersistengs, skųsdami vieni kitus ir patys save niekindami, kur nereikia. Iš šalies žiūrint, atrodo, kad būna tokių atsikimų.

AFGANISTANO LAISVĖS KOVOTOJAI NEPASIDUODA

Reuterio žinių agentūra praneša iš Islamabado, Pakistano sostinės, kad per 1 balandžio mėnesio savaitę Afganistano musulmonų partizanai įvykdė du didžiulius užpuolimus, kurių metu Sovietų kariuomenės kolonos prarado virš 100 sunkvežimių, gabenančių sprogmenis ir kitokius karinius reikmenis į Afganistano sostinę Kabulą. Laisvės kovotojai teigia, kad žuvę keli šimtai Sovietų karių. Užsienio diplomatai teigia, kad pagrindinis greitis iš Sov. Sąjungos į Kabulą buvęs uždarytas bent dvi dienas. Tų pačių diplomatų teigimu, Kabulo priemiestyje Taimani girti sovietų kareiviai nušovė bent 17 civilinių gyventojų, kurie bandė pasipriešinti kareiviams pradėjus naikinti ir plėsti afganų namuose esančią turtą.

OLANDAI REIKALAUJA SUMAŽINTI SOVIETŲ RAKETŲ SKAIČIŲ

Olandų Užsienio Reikalų ministeris pareiškė, jog Olandija atmeta Sovietų pareiškimą, kad Maskva nepažadins raketų, nukreiptų į Vakarų Europą, skaičiaus.

Olandų nuomone, to nepakanka, jie nori, kad tokių raketų SS-20/ skaičius būtų sumažintas.

Olandija yra vienintelė NATO /Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos/ narė, dar nesutikusi įsileisti Amerikos vidutinio nuotolio branduolinių raketų.

Didžioji Britanija, Belgija, Italija ir Vakarų Vokietija jau sutiko, ir raketos į tas šalis jau atgabentos.

Net prancūzai yra gana skeptiški dėl Sovietų raketinio parado. Paryžiuje tvirtinama, kad toksai Gorbačiovo pareiškimas bus labai nuodugnai ištirtas.

GRAIKIJA PASIRAŠĖ ORO SUSISIEKIMO SUTARTĮ

Praeitais metais Graikija buvo atsisakiusi pasirašyti oro susisieikimo sutartį su JAV -ėmis, tvirtinama, kad toji po II-jo Pas. Karo egzistuojanti santarvė esą pažeminanti kitas val-

tybes, lyg jos būtų Amerikos kolonijos. Šiais metais betgi, Graikijos vyriausybė apsigalvojo ir vėl pasirašė sutartį.

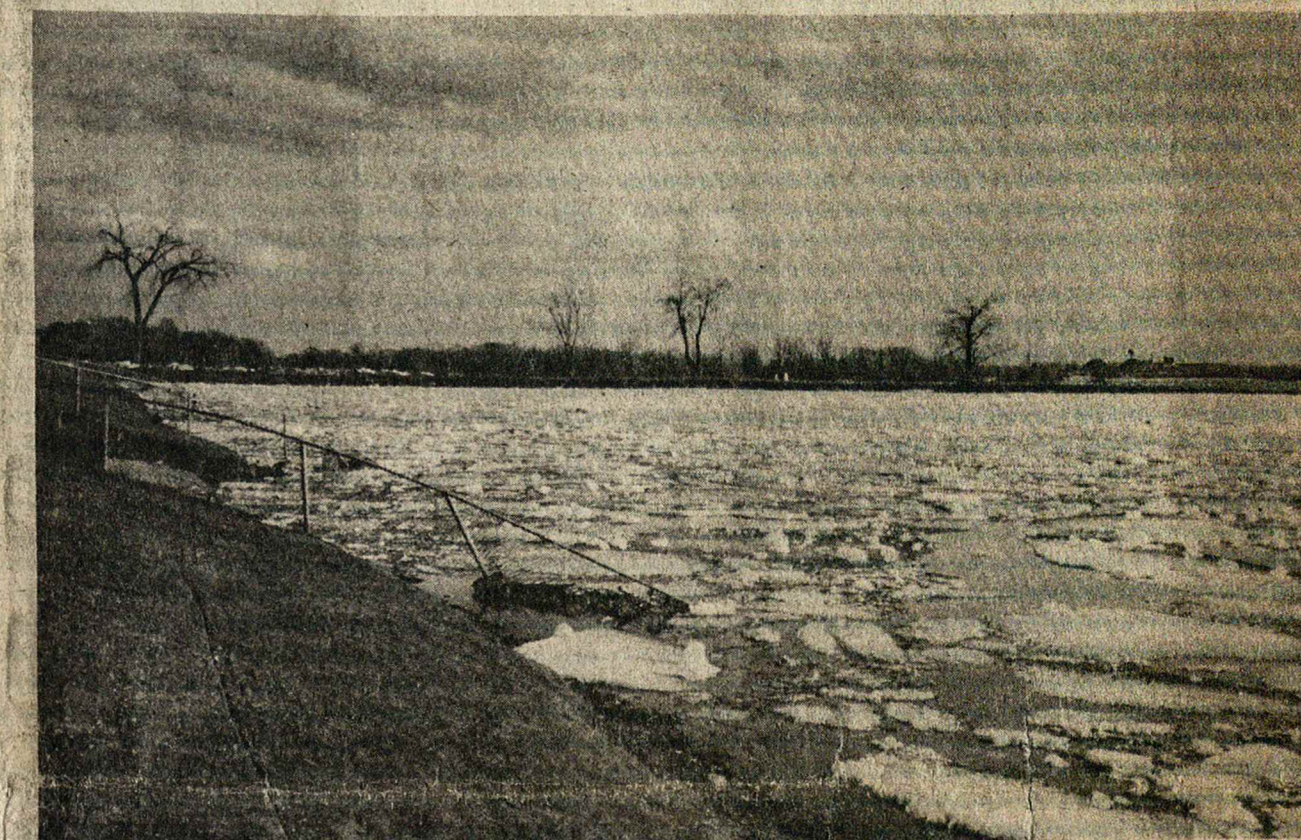
PIRMOJI DIRBTINĖ ŠIRDIS EUROPOJE

Pirmąją europiečiui /ir bendrai pirmam ligoniui už Amerikos ribų/ įdėta dirbtinė mechaninė širdis Švedijoje, Stockholmo Karolinska ligoninėje. Amerikietis Robert Jarvik, tos dirbtinės širdies išradėjas, taip pat dalyvavo šioje operacijoje patarėju.

Švedijoje operaciją buvo atlikta tą pačią dieną, kai antrasis dirbtinės širdies gavėjas William Schroeder buvo perkeltas iš Humana ligoninės į specialiai įrengtą tokiems ligoniams būtą šalia ligoninės.

TRYS MONTREALIEČIAI TYRINĖTOJAI LAIMĖJO 50,000 DOL. KILLAM PREMIJAS

Iš keturių mokslininkų-tyrinėtojų, kuriems buvo paskirta Izaak Walton Killam atminimo premija, net trys yra montrealiečiai: dr. Phil Gold, 48 m. amžiaus, vyr. Montreal General Hospital ligoninės gydytojas bei McGill U-to medicinos mokslų profesorius už išvystymą kraujo tyrimo sergantems vėžio liga; dr. Raymond Yong, 56 m., McGill U-to Geotechnikos Tyrimo Centro

Paskutinis ledas palieka Šv. Lauryno upę ties LaSalle, Que.

Nuotr. H. Nagio

PRANEŠA ELTA:

EUROPOS SPAUDA DOMISI PABALTIEČIŲ TAIKOS IR LAISVĖS ŽYGIU

Šių metų vasarą įvyksiantis Pabaltiečių Taikos ir Laisvės Ryžto Žygis Skandinavijoje jau pažadino Europos spaudos dėmesį. Vienas dienraštis Die Presse sausio 22 d. išspausdino straipsnį antrašte "Pabaltijos Tribunolas nagrinės sovietinę "tautžudystę". Rašoma, kad apie dabartinę Pabaltijos tautų padėtį tribunolui parodys duos įvykių liudininkai, tarptautinės teisės žinovai, Pabaltijos juristai bei profesoriai, ir neseniai į Vakarus pabėgę sovietų pareigūnai. Kaltinimų sąrašas - neteisėta kariuomenės okupacija, nesiliaunantis rusinimas, žmogaus teisių pažeidinėjimas, Pabaltijos militarizavimas ir prievartinis estų, latvių ir lietuvių panaudojimas Sovietų Sąjungos karuose, ypač Afganistane. Cituojamas Laisvų Latvių Pasaulinės Sąjungos vadovo Julijaus Kadelio sausio 21 d. Vienoje padarytas pareiškimas: "Jeigu Sovietų Sąjunga ir toliau galės tęsti savo dabartinę politiką, pavojus grėsia pačiai Pabaltijos tautų egzistencijai."

Apie Kopenhagoje įvyksiantį Sovietų Sąjungos teisumą išsamiai rašo ir šveicarų Neue Zürcher Zeitung (1985. I. 23). Pasak jo, teismo data neatsitiktinai sutampa su 45-tosiomis Estijos, Latvijos ir Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą ir dešimtosiomis baigminio Helsinkio Akto metinėmis. Pastarųjų sukurtiųjų proga, Suomijos vyriausybė pakvietė į Helsinkį aktą pasirašiusiųjų valstybių užsienio reikalų ministrus, kuriems Pabaltijos tribunolas žada įteikti memorandumą. Į teisumą Kopenhagoje pakviestas tautų teisės žinovas Borisas Meisneris; juries komisijos sudėtis dar nenustatyta. Bus stengiamasi, kiek įmanoma, atstovauti Vakarų demokratijų pažiūrų spektrą. Straipsnyje aprašoma sunkėjanti Pabaltijos tautų padėtis. Latviai ir Estai užsienyje bijosi, kad jei taip rusinimo tempas nesulėtės, po vienos ar, vėliausiai, po dviejų kartų vietinės kultūros bus išnykusios. "Lietuvoje, su jos 3.4 milijonais gyventojų, pasipriešinimas kompaktiškesnis - daliniai, kadangi ten, kaip ir Lenkijoje, dar tvirtai išsilaikijusi katalikybė", rašo šveicarų dienraštis.

Apie Kopenhagoje įvyksiantį Sovietų Sąjungos teisumą išsamiai rašo ir šveicarų Neue Zürcher Zeitung (1985. I. 23). Pasak jo, teismo data neatsitiktinai sutampa su 45-tosiomis Estijos, Latvijos ir Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą ir dešimtosiomis baigminio Helsinkio Akto metinėmis. Pastarųjų sukurtiųjų proga, Suomijos vyriausybė pakvietė į Helsinkį aktą pasirašiusiųjų valstybių užsienio reikalų ministrus, kuriems Pabaltijos tribunolas žada įteikti memorandumą. Į teisumą Kopenhagoje pakviestas tautų teisės žinovas Borisas Meisneris; juries komisijos sudėtis dar nenustatyta. Bus stengiamasi, kiek įmanoma, atstovauti Vakarų demokratijų pažiūrų spektrą. Straipsnyje aprašoma sunkėjanti Pabaltijos tautų padėtis. Latviai ir Estai užsienyje bijosi, kad jei taip rusinimo tempas nesulėtės, po vienos ar, vėliausiai, po dviejų kartų vietinės kultūros bus išnykusios. "Lietuvoje, su jos 3.4 milijonais gyventojų, pasipriešinimas kompaktiškesnis - daliniai, kadangi ten, kaip ir Lenkijoje, dar tvirtai išsilaikijusi katalikybė", rašo šveicarų dienraštis.

JAUNIMO SĄSKRYDŽIAI AUSTRALIJOJE

PLB Valdybos pirmininkui Vytautui Kamantui, vice-pirmininkui Rimantui Dirvonui ir PLJS pirmininkui Gintarui Grušui lankantis Australijoje praėjusių metų pabaigoje buvo sutarta su Australijos Lietuvių Bendruomene, su Australijos Lietuvių Jaunimo Sąjunga ir Australijos Lietuvių sporto vadovais, kad VI-sis Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongresas ir III-čiosios Pasaulio Lietuvių sporto žaidynės vyks 1988 m. gruodžio pabaigoje. Pasaulio Lietuvių Bendruomenė pažadėjo savo paramą abiem įvykiams.

KULTŪRINĖS VEIKLOS SEMINARAS

KULTŪRINĖS VEIKLOS SEMINARO DISKUSINIŲ GRUPELIŲ PRAVEDĖJAMS

Šis trumpas pranešimas Jus supažindins su mintimis, kurios iškilo tarp Kultūros Komisijos narių, organizuojant šį seminarą.

Pastebima, kad daugelyje sričių ir mūsų bendruomenėje kultūrinės veiklos apraiškos menkėja. Kultūrinė veikla lieka dažnai neišvengiama, nežinoma ko siekiame ir kokiais metodais, išelkvodami daug laiko, energijos ir pinigų. Labai dažnai darome tai, kas lengviausiai realizuojama, kartodami kultūrinės apraiškas, kas veda prie monotoniškos ir nekūrybingumo.

Šis seminaras bus tikras minčių pasidalinimas, vedantis prie konkretaus tolimesnės veiklos nustatymo. Todėl bus tik dvi paskaitos: pradinė ir baigminė. Visa kita vyks diskusinių būrelių būdu, kad sužadinti daugiau minčių, ir svarbiausia, visų dalyvavimo. Būreliai yra sekantys: šeima, meniniai vienetai, spauda-literatūra-menas, "brain storming" būrelis.

Seminaro tikslai yra keturi, kurie kiekviename būrelyje bus išdiskutuojami, išplaukiant iš kiekvienos srities: 1) sustoti ir pažvelgti, kur mes šiandien stovime savo lietuviškos kultūros srityje; 2) nustatyti pagrindines vertybes be kurių lietuviška kultūra yra neįmanoma; 3) pramatyti būdus, kaip siekti tų vertybių vystymo; 4) panagrinėti galimybes gairių nustatymo lietuviškos kultūros vystymui.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA – REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.O.
H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina \$ 18.00
Rėmėjo – \$ 25.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

PERSPEKTYVOS Nr. 22

/IŠ LIETUVOS POGRINDŽIO SPAUDOS Nr. 12/

Vilniaus m. Lenino rajono liaudies teismui

Ieškovės Keršiūtės Danutės, Vaclovo, gyv. F. Žemaičio 1-100 darbo byloje

Atsakovo Respublikinio liaudies kūrybos ir kultūros švietimo darbo mokslinio metodinio centru., kurio adresas: NVilnius, Mičiūrinio nr. 1/46.

IEŠKINIS PAREIŠKIMAS

Ilgą laiką dirbau LTSR kultūros ministerijos įstaigų sistemoje. Perorganizuojant įstaigas, nuo 1979 m. gruodžio 16 d. buvau paskirta Respublikinio liaudies kūrybos ir kultūros švietimo darbo mokslinio metodinio centro Klubinio darbo metodikos skyriaus jaunesniąja moksline bendradarbe.

Per visą šioje sistemoje darbo laiką jokių priekaištų neturėjau, priešingai, už gerą darbą buvau skatinama pinigėmis premijomis ir kt.

1979 m. gruodžio 29 d. Direktorius įsakymu Nr. 2 buvau iš pareigų atleista, remiantis LTSR kultūros ministro tos pat dienos įsakymu Nr. K-702.

Tokios atleidimo iš darbo tvarkos darbo įstatymai nenumato.

Negalima darbo sutarties nutraukti be išankstinio profsąjungos vietos komiteto sutikimo. Aš pati buvau profsąjungos vietos komiteto narė, tad toks išankstinis sutikimas turėjo būti gautas iš aukštesnio profsąjungos organo (DJK 268 str.).

Tuo reikalu aš nebuvau kviesta ir nei profsąjungos vietos komitetas, nei aukštesnis profsąjungos organas to klausimo nesvarstė.

Sutinkamai su DJK 45 144.145 str. atleidimas iš darbo be tų organų išankstinio sutikimo yra neteisėtas ir atleistas darbuotojas turi būti sugrąžintas į pirmesnę darbą, išmokant vidutinį uždarbį už priverstinės pravaikštos laiką.

Su LTSR Kultūros ministro minėtu įsakymu nebuvau man leista susipažinti. Jei LTSR kultūros ministras dėl man nežinomų priežasčių nepageidavo mane palikti eina mose pareigose, tai žinoma, man būtų sunku dirbti.

Administracija, negalėdama mane atleisti iš darbo DJK numatytais pagrindais, turėjo supažindinti mane su Ministro įsakymu ir aš būčiau sutikusi atleidžiamą iš darbo pagal DJK 39 str. 1 p. (šalims susitarus), bet tas nebuvo padaryta.

Maža to, į darbo knygėlę, išeinant iš direktoriaus įsakymo Nr. 2 ribų įrašyta, kad aš atleidžiama iš darbo pagal DJK 287 str. 3 p., t.y. už amoralų elgesį. Toks įrašas yra įžeidžiantis, šmeižiantis ir užkerta man kelią įsidarbinti kitoje vietoje.

Apie mano kokį nors konkretų amoralų poelgį kalbėta nebuvo, tuo reikalu aš administracijos ar profkomiteto nebuvau paklausta ar svarstoma.

Remdamasi išdėstytu bei DJK 241 str., prašau Liaudies teismą:

1. išreikalausiti iš atsakovo LTSR kultūros ministro 1979. 12. 29 d. įsakymo Nr. K-702 bei atsakovo tos pat dienos įsakymo Nr. 2 nuorašus ir pažymą apie mano uždarbį vi durkį.

2. mano darbo knygėlėje 1979. 12. 29 d. eil. 24 padarytą įrašą apie atleidimą iš darbo panaikinti ir priteisti man iš atsakovo vidutinį uždarbį už priverstinę pravaikštą.

Pastaba: darbo knygėlę pristatysiu posėdžio metu.

1980. I. 23.

Civilinė byla Nr. 2-6-462/80

SPRENDIMAS

Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos vardu, Vilnius, 1980. III. 6 d.

Vilniaus m. Lenino raj. Liaudies teismas, susidedantis iš liaudies teisėjo J. Šerkšno ir liaudies tarėjų O. Sargūnaitės ir T. Joniko, sekretoriaujant L. Snieganaitei, dalyvaujant prokurorui E. Ramanauskaitėi, ieškovei D. Keršiūtei, ieškovo atstovui adv. K. Misevičiui, atsakovo atstovui J. Sasnauskui išnagrinėję viešame teismo posėdyje civilinę bylą pagal ieškovės Danutės Keršiūtės, Vaclovo, ieškinį atsakovui Respublikiniam liaudies kūrybos ir kultūros švietimo darbo moksliniam metodiniam centrui dėl įrašo pakeitimo darbo knygutėje ir apmokėjimi už priverstinę pravaikštą, nustatė:

Ieškovei paaiškino, kad dirbo pas atsakovą jaunesniąja moksline bendradarbe. Nuobaudų per visą darbo laiką

neturėjusi. 1979 m. gruodžio 29 d. įsakymu buvo atleista iš darbo pagal LTSR DJK 287 str. 3 p. Laiko, kad iš darbo atleista pažeidžiant įstatymo reikalavimus. Kadan gi į darbą grįžti nepageidauja, prašo pakeisti įrašą darbo knygėlėje, priteisti už priverstinę pravaikštą iki 1980. II. 11 d.

Atsakovo atstovas su ieškiniu sutinka, paaiškinęs, kad ieškove buvo profsąjungos vietos komiteto narė, atleidžiant iš darbo aukštesnės profsąjunginės organizacijos leidimas nebuvo gautas.

Prokuroras prašo ieškinį tenkinti.

Ieškiny s tenkintinas.

Ieškove dirbo LTSR kultūros ministerijos Respublikiniame liaudies kūrybos ir kultūros švietimo darbo moksliniame metodiniame centro Klubinio darbo metodikos skyriaus jaunesniąja moksline bendradarbe. Per visą darbo laiką nuobaudų neturėjo, turėjo eilę paskatinių.

Ieškove iš darbo atleista sutinkamai su LTSR kultūros ministro 1979. 12. 29 įsakymu Nr. K-702, pagal LTSR DJK 268 str. 3 p.

Ieškove iš darbo atleista pažeidus LTSR DJK 268 str. reikalavimus. Ieškove buvo profsąjungos vietos komiteto narė, iš aukštesnės profsąjunginės organizacijos sutiki mas jos atleidimui nebuvo gautas. Be to, ieškove dirbdama auklėjimo funkcijų neatlikinėjo, kas prieštarauja atleidimo formulotei.

Sutinkamai su LTSR DJK 244, 245 str. ieškove turi būti grąžinta į darbą, bet atsižvelgiant į tai, kad keičia ieškinį reikalavimą, ieškiny s tenkintinas pakeičiant įrašą darbo knygėlėje, apmokant ieškovei priverstinę pravaikštą.

Todėl ir vadovaudamasis LTSR CPK 15, 222 str. nusprendė:

Pakeisti įrašą Danutės Keršiūtės, Vaclovo d., darbo knygėlėje, pakeičiant LTSR Kultūros ministro 1979. 12. 29 įsakymą Nr. K-702 atleisti iš darbo pagal LTSR DJK 287 str. 3 p., keičiant į LTSR DJK 40 str. atleidimą skaitant nuo 1980 m. vasario 11 d.

Priteisti iš Respublikinio liaudies kūrybos ir kultūros švietimo darbo mokslinio metodinio centro 179,52 rb. už priverstinę pravaikštą Danutei Keršiūtei, Vaclovo d.

Priteisti iš RLK ir KSDMMC 3.60 rb. teismo išlaidų valstybės naudai.

Sprendimas per 10 dienų gali būti apskustas LTSR Aukščiausiam teismui per šį liaudies teismą.

1. teisėjo ir 1. tarėjų parašai.

Povilas Pečeliūnas ir Danutė Keršiūtė buvo padavę pareiškimus santuokai įregistruoti. Tačiau suėmus Pečeliūną, skirtu laiku (1980. 12. 25) santuoka neįvyko. Po teismo D. Keršiūtė kreipėsi į VSK prašydama leisti jiems susituokti pasimatymo metu, kol Pečeliūnas neišvežtas į lagerį. VSK izoliatoriaus viršininkas K. Petrauskas prašymą atmetė, motyvuodamas tuo, kad susituokti leidžiama tik įkalinimo vietoje. Iš Vilniaus išvežtas Pečeliūnas 1981. I. 9 d. lageryje atsidūrė tik vasario 9 d. Kol Keršiūtė gavo jo pirmąjį laišką, jokių žinių apie jį neturėjo, nes į jos kreipimąsi į prokurorą, buvo atsakyta, kad informacija apie nuteistuosius teikiama tik artimiesiems giminėms, nors nei Pečeliūno brolis, nei motina jokių pranešimų taip pat negavo.

1981. II. 4 D. Keršiūtė nusiuntė Permės lagerio BC-889-85 viršininkui Osinui pareiškimą, prašydama leisti susituokti su ten kalinamu Pečeliūnu. Šis gana greitai atsakė ir dalykiškai paaiškino, kokių dokumentų santuokai reikia ir kur juos siųsti. Dokumentai buvo greitai paruošti, nusiųsti ir... ilgam palaidoti viršininko Osino stalčiuje. Tik po pakartotinos Keršiūtės telegramos jie buvo persiųsti Čusovo raj. Skalninkų apylinkės sekretorei Tišina, kuri savavališkai nutęsė santuokos registravimo datą iki 1981. 08. 20. Keršiūtei užklausus, kodėl paskirtas 3 mėn. terminas, kai pagal šeimos ir santuokos kodeksą yra nurodytas 1 mėnuo, Tišina atsakė, kad per didelis amžiaus skirtumas (!)

Iš tikrųjų santuokos termino atidėliojimas turėjo labai aiškų ir konkretų tikslą - atimti iš Povilo Pečeliūno butą.

1981. I. 6 d. Pečeliūnas parašė oficialų raštą, kuriuo įgaliojo Danutę Keršiūtę, savo sužadėtinę, paimti savo globon ir žinion jo biblioteką, meno vertybes, asmeninę kūrybą ir visus sasmeninius daiktus, o taip pat atstovauti jį Vykdomajame komitete ir namų valdyboje kaip buto šeimininką, rūpintis butu, t.y., mokėti mokesčius ir kt.

1981 sausio 4 d. Pečeliūnas kreipėsi į Spalio raj. Vykdomąjį komitetą, prašydamas, kad jo bute priregistruotų jo motiną. Vykdomojo komiteto pirmininkas A. Masiukas jam raštu atsakė, kad Pečeliūnas yra praradęs teises į savo butą. O jo sužadėtinė pareiškė, kad tarybinės įstai gos nesirūpina valstybinių nusikaltėlių gyvenimo sąlygomis.

Jeigu Keršiūtės ir Pečeliūno santuoka būtų įvykusi anksčiau, Pečeliūnų šeima būtų likęs šis butas. Tačiau humaniškausios pasaulyje valstybės humaniškausieji organai nepagalėjo laiko, popieriaus ir išmonės, kad suduotų dar vieną skaudų smūgį įkalintajam - atimtų galimybę sugrįžti į savo butą.

/Vakaruose išleido PLB/

ADDRESS AT THE COMMEMORATION OF LITHUANIAN INDEPENDENCE

ROMO VAŠTOKO ŽODIS TORONTE VASARIO 17, 1985.
(continuation)

Arrests and executions continued throughout the two occupations. There are no soviet statistics on the number deported or executed, but we know that their plans called for the removal of some 700,000 lithuanians. They succeeded in deporting to Siberia about half that number.

Especially brutal was the massacre at the forest of Rainiai, where, on the night of June 24, 76 prisoners most of them boy scouts and high school students, where mutilated beyond the point of recognition and then buried in four mass graves. Eight others similar

mass executions have been identified and documented for the year 1940 and 1941.

Another 50,000 men and women died between 1941 and 1952 in the course of armed resistance to soviet occupation. In fact, World War II did not end in Lithuania until 1952, when two divisions of the Red Army finally crushed the guerillas.

The same story of arrests, deportations and massacres can be told for Estonia and Latvia. Even at the end of the war, the same fate awaited many of the 5 million prisoners of war, from various parts of Soviet Union that were forcibly repatriated. Two and a half million of them were sent to the Goulag labor camps and 300,000 were executed.

The perpetrators of these crimes have never been brought to justice. With the iron curtain, a wall of silence descended over Eastern Europe and one of the darkest chapters of modern history has been consigned to the quiet of the grave.

But we can not forget - and we have not forgotten. And today, on behalf of the millions who died at the hands of Stalin and his collaborators - those whose numbers never been counted, those whose names have never been recorded - on their behalf let us bring these criminals to account.

I call upon you today to finish the work that was only half-finished at Nuremberg, because the Soviet war criminals have never been tried.

Let us call it "Nuremberg Two" and let the world see at last their crimes and let the world finally hear their names.

On this anniversary of Yalta, where the Baltic states were abandoned to the Soviet Union and Eastern Europe consigned to the Soviet empire, I call upon Balts, the Ukrainians, the Poles, the Hungarians, the Bulgarians, the Romanians and the Czechs to unite their energies in this long neglected task.

If there is justice anywhere, it must be everywhere and must be evenly handed out.

Joachim von Ribentrop was tried, found guilty and was hanged in Nuremberg on the 16-th of October in 1946. But Vyacheslav Molotov, who engineered the cynical pact with Ribentrop to occupy the Baltic States in 1940 is alive and was given the order of Lenin last year by the politburo.

In every capital of the free world, let us set up independent commissions with impartial judges to hear evidence, to gather documents, to take depositions.

There is no time to be lost. Those who witnessed and survived the great terror have grown old and their numbers are getting smaller every day.

This will not be an easy task. Remember, that the present Soviet regime will deny that these events ever happened, they will impute our motives, and they will smear us with accusations.

They will hide their criminals and cover up their crimes - as they did at Katyn, where they planted a forest of pine trees over the ten thousand polish dead, that were massacred in April of 1940, or the mass executions at Vinnytsia in Ukraine, where in 1941 one of secret graves uncovered, revealed yet another ten thousand dead.

Once the work of the commission is completed - a year from this June - let us meet in the Plaza of the United Nations in New York and expose the brutality and scale of these atrocities to the world - expose their sacriligious crimes, as chairman Mikhail Suslov exposed the mutilated and quartered bodies of guerilla fighters in the plazas of Lithuanian towns and villages between 1946 and 1952.

Then we will ask the western democracies to reconvene the Nuremberg trial for act two - to try the accused according to the articles of the Nuremberg Charter which the Soviets helped to prepare.

If the Soviet leaders believe in what they say about justice, and freedom, and brotherhood of nations, let them take part in this exercise of justice and let the accused appear to answer charges against them. If not, let the accused be tried in absentia.

We who live in the free world can do no less. We owe it to the dead. But more so, we owe it to the living, to remind them, that justice is not done, if it is not justice for all, that morality is not morality if it only favors the powerful.

To remain silent about these things is to forget them, and today, when the world is rethinking the legacy of Yalta, the Kremlin would want noting better than forgetfulness and silence on our part, so they could hide their cruelty and greed, and consolidate their empire built on the bones of a once free people.

Today, the terror is more subtle and more refined - having enslaved the human body, the Soviet system now aspires to break the human spirit.

But that spirit is still unbroken in the millions of oppressed, in the hearts of the political prisoners, in the minds of the dissidents, in the aims of religious leaders. The resolve of justice still burns bright and the hope that Lithuania, Latvia, Estonia, Eastern Europe and, indeed, the russian people, may one day yet be free.

Our obligation in the free world is to do everything we can to nurture this hope and to turn it into a reality. Our obligation is also to the larger community of nations whose existence will never be sustained if their relations are based on cruelty, greed, brutality, broken treaties and shattered hopes.

Only then will these commemorations and the desperate cries of oppressed peoples for justice and freedom be consigned to the past and become but a haunting echo in the annals of human history.

DOCUMENTATION

- CONQUEST, Robert
1971 The great terror, Stalin's purge of the thirties
Harmodsworth: Penguin Books.
HOUSE OF REPRESENTATIVES, 83 Congress, The third
1954 Interim Report of the Select Committee on
Communist Agression. Washington, DC.
KUNG, ANDRESS
1981 A Dream of Freedom. Toronto: Boreas Publishing House.
PAJAUJIS - JAVIS, Joseph
1980 Soviet Genocide in Lithuania, New York:
Manyland Books, Inc. / and others/

UŽMIRŠTIEJI ČIGONAI

Amerikos čigonai, suvažinę Spokane, Wash., pradėjo žygius ieškoti Vokietijos reparacijų. Čigonai skelbia, kad nacių valdžia juos pradėjo persekioti anksčiau už Vokietijos žydus. Jau 1936 m. liepos mėnesį i Dachau buvo atsiųsti 400 čigonų. Jų iš viso buvo pusė milijono ir niekas apie tai nežino. Čigonai reikalauja pripažinimo JAV Holokausto taryboje, kuri planuoja statyti paminklą nukentėjusiems nuo nacių.

Čigonų šventė Kanadoje

Kasmet, per Šv. Oną, liepos 26 d. Quebec'o apylinkėse vyksta katalikų maldininkų atlydai. Kanadoje gyvena nedidelis skaičius čigonų, tad piligrimai suplaukia iš JAV ir net Meksikos.

Kai kalbama apie čigonus, žodis "maldininkas" skamba visada dviprasmiškai. Nederėtų, be abejo, suabejoti giliais religiniais jausmais, kurie juos apima tokių manifestacijų metu. Bet kolektyvinė malda/mes esame minėję, kad sunku patikėti, kad čigonas melstųsi pats sau, kamputyje; jo egzistenciniam nerimui išreikšti būtina bendra, kolektyvinė ir išraiškinga maldos forma/ tėra vien pretekstu dideliame čigonų genčių sąskrydžiui. Vyrai sueina draugėn ne vien tam kad atliktu būtinus, bet kad ir aptartų vidaus organizacijos /sakym, juridinius/ reikalus. Moterys, kurios yra viešpatėmis namuose, kad apspręstų šeimos struktūrą, vedybų ir iškilmų problemas.

Atlydų metu atliekamas tipingai čigoniškas ritualas. Tų kelių dienų būvyje čigonai pasistato stovyklą parke prie prieštais Sainte-Anne-de-Beaupré baziliką. Moterys paruošia didelę puotą. Tai keptų itin aštriame padaže ėriukų ir paršiukų "méchoui". Pastebėkim, kad priešingai amerikiečių įpročiams Jungtinėse Valstybėse, čigonai mėgsta rūpestingai paruoštus valgius, kurių pagrindu yra natūralūs produktai.

Kiekviena šeima ruošia savo vaises, į kurias pakviečiami kitų šeimų atstovai. Ypačingai virėjai, kurie sėdasi prie kiekvieno stalo ir ragauja visus patiekalus. Netenka nustebti, kad jie būna apkūnūs žmoneliai, žinant, kad kiekvienam vaišių stalui paaukvoja mažiausiai vieną avinuką.

Bendroji puota būna tikru "Potlatch'u". Žmonės krimsteli kokį mėsgalį ir meta žemėn, gurkšteli alaus ir trenkia butelį, patraukia dūmelį ir sutraiško cigaretę. Tai

gėrybių švaistymas pačiame gryniausime pavidale, toks, kokį aptinka antropologai vadinamose "primityviose" tautelėse, kurion nesudaro rūpesčio išeikvoti per dieną visus maisto išteklius, sukauptus per pusmetį, Tikras "apotropajiškas" postas.

Tai taip pat retos prabangos šventė. Valgiai gamina mi rūpestingai ir vyrai, neretai patys virėjai, neatsisako sukti iešmų, ant kurių kėpa "Mechoui". Stalai papuošti gėlėmis ir šventais paveikslėliais. Akys apstulbsta, reginti tuos vyrus ir moteris, turtingai apsirengusius, prie liuksusinių mašinų, kai juose atgyja prosenių klajoklių, sto vyklaujančių drauge, žestai /klajokliškumas, kurio jie niekad nėra atsižadėję/. "Mechoui" nėra viskuo pertekusio miestiečio pramogėle, bet ritualinis maisto, kuriam jaučiama pagarba, valgymas. Tie žmonės, kurie lengvai gali sau leisti turėti vilas Kalifornijoje ir tarnus iš salų, pasijunta tada savame elemente"

Vertė A. V.

TSIGANES et GITANES; photographies; Hans Silvester; textes: Jean-Paul Clébert. Paris, Ed. du Chêne, 1974.

...LIETUVĄ ČIGONAI yra atklydę per Gudiją iš Lenkijos. Tai rodo gausūs tų dviejų kalbų, ypač lenkų, skoliniai Lietuvos čigonų kalboje. Čigonai Lenkijoje įsikūrė ne vėliau kaip 15 a. pradžioje. Lietuvoje iki 16 a. apie čigonus nieko nebuvo girdėti, tik 1501 m. gegužės 25 d. Aleksandras Vilniuje jiems paskelbia privilegiją, kurią užrašė Narbutas. Vėlesniais laikais čigonai į Lietuvą atklydo net iš pietų Rusijos. Kai kurie Užnemunės čigonai pasakojo, kad atsikėlė iš Besarabijos. Į Lenkiją pakliuvo per Vengriją, Čekiją ir Vokietiją.

Čigonai labai gabūs muzikai. Ypač mėgsta smuiką. Groja iš klaukos. Gabiausi yra vengrų čigonai. Lietuvos čigonai turi sukūrę savo kalba dainų, mišrių, lenkų ir rusų kalba dainų. Jie dainuoja ir lietuviškas liaudies dainas kiek paviršinę ir pritaikę savo temperamentui. Specialistai vagiliavime, būrime iš kortų. Europos čigonų kalbos šodyne /apie 5.000 žodžių/ indiškieji kalbos elementai sudaro tik patį pagrindą, o visa kita – skoliniai iš tų kraštų, kur ilgiau gyveno. Mėgo

Mėgo ir buvo geri kalviai, katilų baltintojai, vielių sukiškai.

Ką sako Arkady Ševčenko Savo Naujoje Knygoje

/tęsinys/

Penktadieniais aš paprastai paleisdavau savo šoferį savaitgalii ir vairuodavau pats. Mano šoferis buvo KGB seklys. Toks buvo ir mano pagrindinis asistentas. Lina visuomet išvykdavo į Poilsio Namus Glen Cove penktadieniais po vidurdienio užkandžio.

Kadangi JT normaliai dirbdavo ir penktadieniais, ji nesitikėdavo, kad aš parvažiuočiau anksčiau. Aš išvažiavau į Long Island, paskui greitai pasukau atgal į miestą, kai buvau tikras, kad manęs niekas nėsėka. Radau vietą pastatyti automobilii tamsioje Upper East Side šoninėje gatvėje. Pasišaukiau taksi ir važiavau su juo iki East 60-tosios kampos. Greitai nužingsniau vienos tuščios gatvės puse ir nusileidau laiptais į duris paprasto mūrinio namo. Vyras, atsilepęs į durų skambutį, prisistatė kaip Bert Johnson /vardas pakeistas/. Leidęs man kurį laiką išsikalbėti, kaip aš neapkenčiau savo gyvenimo ir darbo veidmainiškumo ir kaip aš norėčiau savo gyvenime padaryti ką nors vertingo, jis paklausė, ar aš pasakiau savo žmonai apie mūsų susitikimą. Atsakiau, kad ne, bet kad manau tai padaryti. Mačiau, kad mano atsakymu jis buvo patenkintas, bet toliau jis nieko nesakė.

"Aš noriu dirbti ir rašyti, ir gyventi be valdžių įsakymų, ką aš turiu daryti ar kalbėti", – pasakiau jam. "Ar jūsų vyriausybė leis man tai daryti?"

Johnson'as nuėjo iki baro kambario kampe. "Aš išgersiu stiklėlį. O Jūs?" Jo klausimo tonas buvo draugiškas; jis atrodė suprato mano įtampas. Staiga jis buvo žmogus, ne valdžios institucija ar teismas, prieš kuriuos aš turėčiau teisintis. Priėmiau jo pasiūlymą; įpylė škotiskosios su soda ir pakėlė stiklą į mane. Pirmą kartą abu nusitypsojome.

Vėl atsisdėjęs ant sofos, užsidegė cigaretę "O.K.", – pasakė. "Pirmiausia, aš esu įgaliotas pasiūlyti Jums apsaugą kurios Jūs prašėt. Jeigu Jūs esate pasiruošęs pasitraukti, mes pasiruošę Jums padėti, jeigu norit, Jūs priimti dabar."

"Kaip tik aš to noriu", – įterpiau. "Prieš kelias minutes sakėte, kad norite padaryti ką nors naudingo", – kalbėjo Johnson'as. Ar manote, kad vienintelis būdas tai padaryti yra pasitraukti?"

Jis nupasakojo sujudimą Washington, sužinojus, kad aš noriu pasitraukti. Visi suprato, koks tai būtų smūgis Sovietams. Bet buvo ir kitokių pasiūlymų. Ar aš negalėčiau dar kurį laiką toliau būti "Under Secretary General"? Aš galėčiau iš tokios pranašios padėties sutelkti daug žinių.

"Norite, kad šnipinėčiau?" – pasakiau. "Nevisai. Mes nevadintume tai šnipinėjimu. Sakykim kartas nuo karto Jūs galėtumėte sutelkti mums žinių susitinkant taip, kaip šlandien".

"Tai, ko jūs manęs prašote daryti, yra nepaprastai pavojinga. Aš neturiu jokio treningo tokiam darbui". "Pagalvokit apie tai", – atsakė jis ramiai. Beveik automatiškai aš atsakiau, kad pagalvosiu. Mes sutarėme vėl susitikti ir paspaudėme rankas. Išėjau ir vėl pasukau į Long Island, šį kartą keistame jausmų mišinyje – palengvėjimo ir baimės.

Atviras Sovietų sistemos atmetimas būtų garbingas keliąs. Bet slaptas gyvenimas joje... ar tai nebūtų tik kitoje formoje, apgavystė, kurias aš norėjau palikti? Aš žinojau, kad aš jau esu "apleidėjas" – "defector". Rusų kalboje tokio žodžio nėra. Neatsitiktinai. Modernioje rusų kalboje yra tik du žodžiai žmonėms, kurie pasitraukia iš 1985.IV.18

Kai aš atvykau kitą pirmadienio rytą į Jakov Malik'o

Savo vaizduotėje aš mačiau kaip mane, stipriai apsaugintą vaistais, KGB būrys grūda pro aerodromo laukiamąjį o aš nepajėgiu duoti jokio nelaisvos valios signalo.

Aš neapribojau laiko savo slaptam darbui. Prieš mane metai baimės ir pavojų. Apie tai pirma ne galvoti ne galvojau; negalvojau, kad galėčiau sutikti juos pasirinkti, kad jie taptų nuolatiniams mano palydovai.

Kai aš atvykau kitą pirmadienio rytą į Jakov Malik'o

biurą reguliariam 9 val. darbuotojų susirinkimui, aš pusiau išsivalzdavau, kad kokia nors nematoma Rentgeno spindulių mašina suskambins aliarmą, pranešdama visiems, kad Ševčenko tapo amerikiečių žvalgu. Malik'o biuras buvo specialiai suplanuotas, saugus kambarys, dvigubomis sienomis, nepraleidžiantis garsą, kūriny besididžiuojančių šiuo rankdarbiu KGB. Tačiau jame buvo vienas didelis nedateklis – labai blogas vėdinimas, kuris dusino, jeigu jame susirinkdavo daug žmonių. Atrodo, kad Malik'ui ten oro užteko. Susirinkimai "žudymo kambaryje", kaip darbuotojai jį praminė, užsitęsavo valandomis.

Susirinkimo pabaigoje Malik'as kreipėsi į mane. "Arkadij Nikolajevič", tarė jis, "ar galite dar minutėlį pasilikti?" Aš dar labiau susirūpinau, bet jis norėjo tikrai, kad aš peržiūrėčiau tekstą dviejų telegramų dėl nusiginklavimo. Užsikėliau į VII-tą aukštą, į "referentūrą" – specialų kodų ir komunikacijos skyrį. "Referentūra" buvo įrengta lyg tvirtovė. Pasiekiau mygtuką, paslėptą už šviessos įrengimų ties nepažymėtomis durimis. Į mano skambutį sužė bimbiklis, ir aš galėjau atidaryti duris. Įėjau į gerai pažįstamą prieangį ir stovėjau ties "akute" sunkiosse plieninėse duryse, kurios vedė į vidurinę, izoliuotą nuogarso, patalpą. Ginkluotas sargybinis atstūmė įėjimą ir mane įleido. Ties kitomis durimis, kurių viršutinė pusė buvo lyg banko kasininkų langelis, paprašiau tarnautojo telegramų. Greitai jas patikrinau ir išskubėjau. Aš buvau tikras, kad per užslėptas "akutes" sekavo saugumo tarnautojai, kai mes skaitydavome telegramas.

Su tokiomis galimybėmis prieiti prie slaptų komunikacijų aš patiekdavau savo CIA kontaktui paskutines žinias apie tai, kas dėjos Kremliuje, ypač apie Brežnev'o-Kosygin'o nesutarimus dėl Sovietų-Amerikos santykių. Brežnev'as buvo pasiruošęs eiti daug toliau, negu Kosygin'as, vyvystant politinius ir ekonominius ryšius. Aš taip pat informavau Johnson'ą apie Maskvos instrukcijas Dobrynin'ui Washington'e, detales apie Sovietų politikų laikyseną jos pagrindimą daugelio planų ir įvykių. Aš jam pasakiau apie Sovietų nusistatymą dėl ginklų kontrolės derybų, įskaitant ir ką jie darytų, jei nepavyktų derėtis.

Aš pasakiau apie specifinius Sovietų planus tęsti kovą prieš Angolos sukilėlius, kurie ten priešinosi Maskvai. Perdaviau žinias, kad pirmieji alyvos klodai Volgos-Uralo regione prie Ob upės netrukus išsėks ir už keliolikos metų Sovietų Sąjunga turės sunkumų išplėsti alyvos produkciją mažesnėse, sunkiau prieinamose vietovėse.

Vieno susitikimo metu Johnson'as pasakė: "Kai kurie mano kolegos norėtų žinoti, kokios yra tikros pareigos kitų darbuotojų Sovietų misijoje ir Sekretariate".

-Turit galvoje, kas priklauso KGB? Jų yra šimtai. priedo dar karinės žvalgybos agentų, – atsakiau. "FBI norėtų užsitikrinti, kad kas tikruosius. Jūs galėtumėte labai pagelbėti, kiek tik įmanoma, juos identifikuoti".

Vėliau susitikimuose su Johnson'u prisijungė FBI agentas Tom Grogan'as, kuris atsigabeno su savim kartoteką. Aš mačiau, kad galėjau jam duoti visą eilę atsakymų. Tačiau nesutikau priimti jo sugestiją pagerinti mano santykius su KGB. Pasakiau, kad nenumatau susidraugauti su KGB, kad jam palengvinčiau darbą.

Dilema Darosi Gilesnė
..... Naujų Metų išvakarėse, atostogaujant Miami, aš nusivedžiau Liną į mažą itališką restoraną, netoli nuo mūsų viešbučio. "Mes turime rimtai pagalvoti apie ateitį", – pasakiau, norėdamas pradėti kalbą, kurią jau dienų dienomis repetavau. "Mums reikia galvoti – ar grįžti į Maskvą, kur aš galiu rasti kitokią, netaip įtemptą darbą. O gal mes galime ką nors kitą sugalvoti".

Lina sunerimo: "Apie ką tu kalbi? Mes turim pasilikti New Yorke kaip galima ilgiau. Prisimink, kad net Poliburo nariai negali gauti tokių dalykų, kokius mes čia New Yorke gauname".

"Bet žmonės jau pavydi mums", – pasakiau. Jau buvo apkalbinėję. Tu juk tai žinai".

"Arkadij, tu esi bailys", – pašoko ji. "Visi viršininkai naudoja savo laiką užsiėnyje, kad praturtėtų, nupirktų daiktų. Ką tu galvoji daro Lydija Dmitrijevna ir aš, kai Gromyko ją atsiveža į New Yorką? Vaikštinėjame po muziejus? Ne, mes pirkinėjame. Aš už ją nuperku. Aš duodu jai mūsų pinigų. O tu turi Gromyko protekciją, kaip aš turiu jos. Niekas negali mūsų paliesti, ir KGB ne. Niekas. Su Gromyko tavo užnugaryje tu gali turėti fantastišką karjerą. Galėtum gauti Malik'o postą New Yorke, arba ambasadoriaus Dobrynin'o Washington. Atsimink, kadaisė Dobrynin'as dirbo, ką tu dirbi. Kas žino, kas paskui?..."

Aš neišdrįsau jai pasakyti, kad tokios karjeros neturėtum. Bandžiau švelniau: "Lina, mes negalime tikėtis posto Washington. Dobrynin'as bus ten ilgai. Esu tikras, kad Gromyko erzina plepėjimai Maskvoje, kad Dobrynin'as galėtų jį pavaduoti. Gromyko laikys jį kaip galėdamas toliau nuo Maskvos, ir kaip galima ilgiau."

Staiga Lina atsilepė į lengvą mano užuominą: "Ką tu turi galvoj, sakydamas negrįžti į Maskvą? Tu vis labiau priešiškesnis dėl reikalų namie, dėl KGB, dėl partijos. Tu vis gėsi amerikiečius ir esi prislėgtas dėl visa kito. Kas tau pasidarė? Galvok apie savo ateitį. Ji yra ne čia, o namuose".

Mačiau, kad negaliu prie jos priartėti, negaliu jai atvirai pasisakyti. Pakelčiau temą".

..... Už dienos, sugrįžus iš atostogų, aš sutariau susitikti su Johnson'u. Norėjau, kad tai būtų buvęs paskutinis mūsų susitikimas. Johnson'as turėjo kitų planų. Aš norėjau atsikratyti slapstymosi, o jis norėjo tik pakeisti susitikimų vietą į naują butą. Aš buvau pasiruošęs tuoj pat baigti dvigubą gyvenimą, bet išėjau iš pasimatymo sutikęs toliau visa tai tęsti. Sutikdamas dirbti su CIA "kai kuriam laikui", save įtraukiau neribotam laikui. Ieškodamas daugiau laisvių iškolinau ir tą mažą jos dalį, kurią turėjau.

..... Aš pamačiau, kad yra daug panašumo tarp diplomatų ir šnipų. Visi jie gyvena dvigubą gyvenimą: vienoki viešai publikai ir kitoki tarpe tų, kuriais pasitiki ar kuriems dirba.

/ bus daugiau /

Nors jau tikrai pasaulinio garso pasiekęs, kanadiškis Stratfordo festivalis nuolat grumiasi su finansiniais sunkumais ir kelintą sezoną baigia su deficitu. Stengiantis iš skolų išbristi, mažinamas pastatymų/veikalų/skaičius, bet spektaklių paliekama maždaug tiek pat.

Ir šią 1985-jų vasarą visi trys teatrai: Festivalio, Avon, The Third Stage. Pirmajame statomi keturi veikalai, antrajame – trys, trečiajame – du.

Sezonas oficialiai prasidės gegužės 26, o uzsibaigs spalio 13.

Visų pirma susipažinkime su Festivalio teatro pastatymais. Čia, kaip kasmet, liūto dalį gauna William'o Shakespeare'o veikalai. Šį sezoną statotoma: KING LEAR /repertuaru nuo gegužės 26, iki spalio 13/, TWELFTH NIGHT /gegužės 28 – spalio 12/ ir MEASURE FOR MEASURE /gegužės 29– rugpjūčio 28/. Ketvirtasis šio teatro veikalas Nikolai Gogol'io THE GOVERNMENT INSPECTOR.

Avon teatro scenai paruošta: Gilbert'o ir Sullivan'o operetė THE PIRATES OF PENZANCE /gegužės 27– rugpjūčio 25/, Oliver'io Goldsmith'o komedija SHE STOOPS TO CONQUER /rugpjūčio 8 – spalio 12/ ir Tennessee Williams'o THE GLASS MENAGERIE /rugpjūčio 30–spalio 13/.

Mažajam Third Stage teatrui, kuriame aktorių daugumą sudaro jauni, dar nepripažinti žmonės, tarp jų imai – šant tik po keletą scenos didžiūnų, šį kartą parinkti šie veikalai: Sofoklio ANTIGONE /birželio 18–rugpjūčio 31/ ir retai statoma 18-to šimtmečio anglų dramaturgo George Farquhar'o komedija THE BEAUX' TRAGEDY /birželio 19–rugpjūčio 31/. Turiu pastebėti ir nusistebėti, kad šio sezono režisieriai daugumą naujų žmonių, bent man negirdėti. Gera pažįstami tik John Hirsch, keletą metų buvęs Festivalio meno vadovu ir tą darbą šią vasarą užbaigęs /jis režisuoja King Lear'ą/, – David Giles ir nepažinomas operetų režisierius bei choreografas Brian Macdonald. Kitus veikiausia i Festivalį atsiveda naujas meno vadovas John Neville.

Aktorių tarpe matoma eilė pasižymėjusių, Festivalio publikai gerai pažįstamų scenos žvaigždžių, jų tarpe Douglas Campbell, Lewis Gordon, Edward Atienza, Seana McKenna, Nicholas Pennell, Richard Mcmillan, Alan Scarfe, Pat Galloway, Caralyn Tomlin, William Needles, Sherry Flett, Stephen Russell, Patricia Conolly – tik pačius žinomiausius teminti.

Apie sezono vidurį Stratforde įvyks bent septyni koncertai: Dave Brubeck kvarteto /liepos 8/, solistės Melissos Manchester /liepos 15/, Al Hirt kvinteto /liepos 29/, solisčių Dionne Warwick /rugpjūčio 5/, Judy Collins /rugpjūčio 12/ bei Sarah Vaughan /rugpjūčio 19/ ir The Dizzy & Moe Jazz Supershow /rugpjūčio 26/.

Ima prigyti jau kelinti metal rengiamos vadinamos įvykių paskaitos /celebrity lectures/, skaitomos universitetų profesorių, teatro, literatūros, meno ir kitokių kultūrinių aprašyk žinovų – ekspertų. Šį sezoną pakviesti pasikaitinkai: Leslie Fiedler /liepos 14/, Philip Edwards Julius Kupa.

Daktaras Kripštukas Pragare

/tęsinys/

Tuo atšokavo keturi velniai ir atitampė, net stenėdami, sunkų katilą.

Daktaras pasirausė vaistų dėžėlėje ir supylė tokių stipriai kvepiančių vaistų katilą.

– Kažin, daktare, – vėl paklausė vaistininkas, maišydamas vaistus šake, – kažin, ar žmonių vaistai gelbės ir velnias? Ar nereikėtų jam smalos įpilti?

– Galima įpilti! – patvirtino daktaras, kiek pasvarsčius, – ir jie šliūksTELėjo kibirą dervos katilą.

Pagalau jė baigė.

– Taigi, gersite po pilną samtį – tris kartus dieną ir tris kartus naktį, – tarė dr. Kripštukas pacientui.

Po to jis paėmė savo vaistų skrynelę ir išėjo su vaistininku iš Belzebubo kambario.

Priėjus salę, iš visų kampu subėgo velniai ir atidarė jiems pragaro duris.

– Gaila, kad išėjai, – kalbėjo jė vaistininkui, – būtu mēm vėl kortom palošę. Ką gi darysim mes čia be žmonių?

– Bet Čičukas tik papurtė galvą.

– Negi gyvensi čia tarp tų suodžių! – nusijuokė jis. – Aš gi ne velnias... – ir ėmė kopti laiptais viršun.

Kripštuko svetys palydėjo juos iki prieangio ir atrakino juodąsias duris.

Juodu išėjo šaligatvyn. Buvo vis dar tamsu ir tuščia, tik gatvės buvo pilnos šviesaus rūko.

– Laimė, kad tokios miglos mieste, – tarė vaistininkas, – tai niekas mūsų ir nematys. Nepatogu gi man, kaip mirusiam, po miestą vaikštinėti...

Ir jie patraukė vienu tuščiu skersgatviu.

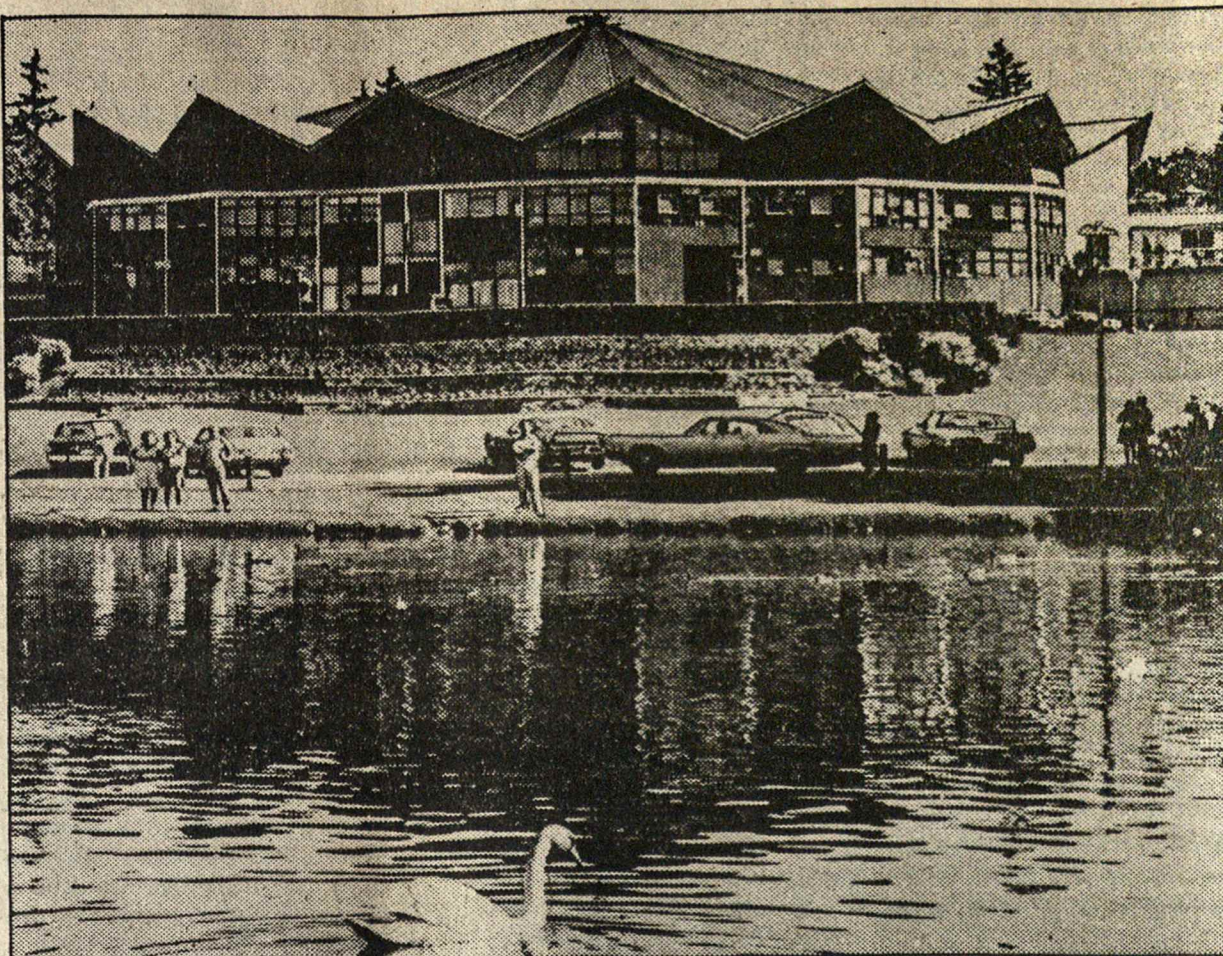
Priėjus rotušės aikštę, vaistininkas sustojo. Spalvoti katedros vitražai žerėjo tekančioje saulėje, o aukšto jos bokšto viršūnė skendėjo neįmatomoje migloje.

Vaistininkas liūdnai padavė daktarui ranką.

– Tad turime skirtis, – tarė jis. – Šituo bokštu galima prilipti iki rojaus, o iš ten, kaip žinoma, jau ir dangus nepertoliausiai. Dėkui tau, daktare, kad nepabūgai ir pragaran užsukti – o tai nežinia, kiek laiko būtų tekę katilė virti.

Jie nuoširdžiai atsiveikino, vaistininkas įžengė bažnyčion, ir drėgnuose jo rūbuose sumirgėjo žėrinčios langų spalvos.

Daktaras astovėjo aikštėje ties totoriaus kiosku ir žiūrėjo į bokštą. Jo langelyje dar sykį pasirodė vaistininkas, pamojo daktarui ranką, ir netrukus dingo jam iš akių ten, aukštai, migloje.

Stratfordo Festivalio Teatras

/liepos 21/, Northrop Frye /liepos 28/, Peter Ustinov /rugpjūčio 4/, S.Schoenbaum /rugpjūčio 11/, Peter C. Newman /rugpjūčio 18/ ir John Hirsch /rugpjūčio 25/.

Stratfordo lankytojų laukia dar ir keletas kitokių įdomių/scenos užkulisių apžūrėjimų, teatro kostiumų bei plakatų parodos, Shakespeare'o seminaras, etc., bet viską išskaičiuojant ir dar paaiškinant rašinys labai ištįstų.

Norintiems Stratfordo festivalį aplankyti, visų pirma patariu įsigyti viso sezono programos brošiūrą. Ji atsiunčiama veltui, parašius šiuo adresu: BROCHURE/FESTIVAL THEATRE /Stratford, Ontario/Canada N5A 6V2 /kanadiečiams, žinoma, adrese nereikia minėti Kanados/. Ten rasite viską, kaip ant delno.

Jei kas dar netiki, kokio didelio masto tas Stratfordo festivalis, tegu prakalba keletas skaičių. Trys Stratfordo teatrai, drauge sudėję, turi 3,779 kėdes publikai. Pereitę 1984 m. /sezono spektaklių skaičius – 473, o užpereitę – 492. Pereitę sezono metu bilietų parduota už 8,672, 371 dol., o užpereitę – už 9,040,355 dol. Nuo 1976 m. kiekvieną sezoną publikos susirinko po daugiau kaip pusę milijono, išskyrus 1981 m. sezoną, kada publikos tebuvo "tik" 423 tūkstančiai. I Stratfordo festivalį publika atvyksta iš tolimiausių Kanados bei JAV vietovių /ypač jaunimas, su ekskursijom/. Amerikiečiai daugiausia lankosi iš Michigano valstijos, ypač iš Detroito ir plačių jo apylinkių.

Tuomet susimąstęs dr. Kripštukas pasuko namo ir ėjo tuščiu šaligatviu, ant kurio tik kartas nuo karto nukrisdavo miegantįs kaštono lapas.

– Tai keistas nuotykis! – kartojo jis sau.

Parėjęs namo, jis atsisto prie stalo ir dar bandė skaityti pasaką. Bet jis tuoj ir užmigo kėdėje – taip jis buvo pavargęs.

Ir tik tai vėjas, įskridęs pro atvirą langą, ėmė vartyti knygos lapus, ieškodamas pasakos apie pragarą.

KAIP VELNIAS JUODUODEGIS BLOGAIS KELIAIS NUĖJO

Visas pragaras jau seniai pastebėjo, kad su velniu juoduodegiu kažkas nepaprasto ir įtartino vyksta. Jis vis vaikščiojo, linksmas šypsodamasis, nuošaliausiais pragaro kampais, ir keista, kad net toks įdomus darbas, kaip ugnies kurtymas po katilais, visiškai jo nedžiugino.

– Taip, taip, – slapta sielojosi Juoduodegio tėvas, – tad štai kokio dėkingumo susilaukiau senatvėje! Kas gi bus iš mano Juoduodegio: nei jis kortom lošia, nei keikiasi, nei smalgia geria! Koks gi iš jo velnias! Dar nuklys vaikišias gerails keliais...

Taip dejavo senasis velnias, liūdnai linguodamas žila galva, ir žiūrėjo iš paskos į Juoduodegį, kurs vaikštinėjo po pragarą, pasiramščiuodamas šake.

O Juoduodegis tada svajojo apie žemę. Jis nesykt girdėdavo iš gudrių velnių, kurie jėn nuvykdavo sielom paprekiauti, būk jė nuostabiai graži esanti, – ten nesą nei sijos kvapo, nei garuojančių smalos klanų, kurių pragare pilnos pakampės telkšo. Todėl, po dr. Kripštuko apsilankymo, Juoduodegis ir ruošėsi bėgti iš pragaro į žemę: jis buvo pasiryžęs tapti padoriu žemės gyventojui.

Ir štai vieną dieną, kai visi velniai sumigo/nes, kaip žinoma, kipšai miega tik dieną/, ir pragare tik garsus velnių knarkimas tebuvo girdėti, Juoduodegis tyliai atsikėlė iš lovos. Pasiėmęs uodegos galą į ranką, kad jė niekur neužkliūtų, jis atsargiai išsėlino pro duris. Pamažu praslinkęs pro didžiąją salę, kur tyliai uždami virė katilai, jis įlindo į siaurą urvą, vedantį į užpakalines pragaro duris. /Mat, išieginės durys, atsidarančios į senąją Gardino gatvę, visuomet būdavo užrakintos/. Urvas vingiavo ir pamažu kilo aukštyn, o jame viešpatavo tokia tamsa, kad net ir pats velnias nieko nematė.

Pagalau jis priėjo surūdijusias duris. Jas pravėręs, velnias pateko į šlamantį ažuolyną. Čia švietė akinanti saulė, medžiuose giedojo raudongurkliai paukščiai, o gilame griovyje, tarp laukinių dobilų, čiurleno mėlynas upelis.

Juoduodegis sustojo, priblokštas tos grožybės, ir ėmė neryžtingai kasytis galvą. Jis stačiai nežinojo, ką ir beda-

ryti. Po to jis nubrido juodomis savo kanopomis per upelį, skindamas gėles ir švilpaukdamas linksmas pragaro daineles.

Taip jam beklaidžiojant, atėjo ir vakaras. Velnias išalko, sušalo ir sumanė paleškoti nakvynės. Kaip tik netoliese, ažuolyno kampe, rūkė vienišo balto namuko kaminai. Velnias prislinko artyn. Palei vartelius jis sutiko seną ir garbingą profesorių, grįžtantį iš muziejaus su brangiais paveikslais po pažastimi.

– Labas vakaras, – tarė Juoduodegis, mandagiai nusilenkęs, nes jis buvo ypatingai gerai išauklėtas velnias.

Senukas irgi atsakė: "Labas vakaras". Bet, kai geriau išsižiūrėjęs į nepažįstamąjį, pastebėjo, jog tai velnias, tai jam net šlurpas per nugarą nuėjo.

– Kipšas! – sušuko jis ir, išmetęs paveikslus, be kvapo įbėgo į namus.

Juoduodegis pasikasė pakaušį, nustebęs apsidairė aplink ir sumurmėjo:

– Negi aš būčiau tokį blogą įspūdį palikęs?

Surankiojęs senuko pametus paveikslus, jis tyliai pasibeldė į duris.

– Kas ten? – atsiliepė iš vidaus išsigandę balsai.

– O, nebijokite, nieko baisaus – tai tik aš, velnias, – nuramino Juoduodegis.

Visiems iš baimės net plaukai pasišliaušė.

– Tai tas pats biauzybė! – sušuko senasis profesorius, o sūnus, pasiėmęs vėzdą, priėjo prie durų.

– Ko nori? – tarė jis piktu balsu, bet durų dėl visa ko neatidarė.

– Norėčiau jums paveikslus atiduoti, – atsakė velnias, nedrąsiai krebždendamas nagais į duris. – O jei būtų galima, tai mielai ir pernakvočiau, nes lauke šalta. Gal rastųsi tuščia lova?...

– Nesulauksi! – atšovė vyras, suraukęs juodus antakius. – Pas mus joks velnias nenakvojo ir nenakvos! Paveikslus padėk ties durimis ant laiptų, o pats tai eik sau, po velnių, iš kur atėjęs. Dar lovą mums išsmaluosi!...

Taip velnias nieko nepešęs, turėjo grįžti atgal į mišką. Tuo tarpu visiškai sutemo. Danguj patekėjo mėnuo, išblyškęs tarsi numirėlis, ir rangytos ažuolų šakos nušvito nejaukia šviesa. Rodėsi, kad pilnas ažuolynas prigūžėjo nerėgėtų pabaisų. Kažkur kapuose klaidžiojo ūktelėjo apuokas, ir velniui net šaltas drebulys per kailį nuėjo.

– Tai baisu! – tarė jis, siaubo apimtas. – Čia tau, brolyti, ne pragaras!

Jis ėmė bėgti. Peršokęs per pasipainiojusią tvorą ir perklamposjęs kelias kvepiančių gėlių lysves, jis atsimušė į stiklinę šiltnamdaržio sieną. Mat, jis buvo patekęs į miesto sodininkystę.

– Tai gera nakvynė! – ėmė trinti rankas nudžiugęs Juoduodegis. Jis pravėrė siauras dureles ir susikuprinęs įlipo vidun. Čia buvo tvanku ir šilta – nors gal ir ne taip, kaip pragare – ir keistų augalų kvapai plaukiojo ore. Patenkintas velnias atsigulė į vazoną po milžiniška palme ir užmigo.

Tą naktį pavėlavę keleiviai, eidami vienišais ažuoly – no takais, jei tik geras išsiklausydavo, tai girdėdavo bauginantį velnio knarkimą ir, didelės baimės apimti, skubėdavo pagreitintais žingsniais į namus.

Kai Juoduodegis pagalau nubudo, saulė buvo aukštai patekėjusi. Velnias tingiai pasirąžė ir, nenusiprausęs, išėjo šaligatvyn. Mažai žmonių tevaikštinėjo tame užmiesyje, bet netrukus pro šalį prabildėjo juoda karieta. Slapčia išikabinęs jos užpakalyje, velnias susigūžė, kad karštis jo nepastebėtų barzdotas vežikas, ir nudardėjo gatvę. Kiek pavaziavę, jie pasiekė didelę aikštę, kuri knibždėjo knibždėjo žmonių. Mat, tą dieną Kaune buvo mugė.

Velnias tuoj nušoko nuo karietos ir įsimašė į klegančią minią, tokią margą, kad nė pačiu kipšu niekas nesidomėjo. Jis smalsiai vaikštinėjo tarp kareivių ir pirklių, tarp senių, rūkančių riestas pypkes ir tarp jaunų miesto padaužų, kurie velnią tuoj ėmė taisyti už uodegos.

– Visokių perėjūnų per mugę čia priplūsta, – kalbėjosi du ubagai tarp savęs, – net ir velnių, pasirodo, netrūksta.

– Matyti, mūsų mugės jau ir pragare pagarsėjo, – atsakė antrasis su medine koja, – tuo didesnė garbė Kauno miestui, o tuo pačiu ir mums abiem, svarbiausiam jo ubagui /bus daugiau/.

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE)

"ŽALGIRIS" TURI AUKSO MEDALĮ

Kauno "Žalgirio" krepšininkai nugalėjo daugkartinį Sov. Sąjungosmeisterį - Maskvos CASK kariškių komandą. Laimėjo pirmąją vietą ir aukso medalį.

Šiemet vyks Europos vyrų krepšinio pirmenybės V. Vokietijoje. Tėisėjais nevisada objektyvumu pasižymėjęs A. Gomelskis, kuris vengia pažymėti geriausių sportininkų kilmę ar galų gale valstybę.

Sov. Sąjungos krepšinio sąstata be pagarsėjusio A. Sabonio žaidžia dar 4 lietuviai, du latviai ir CASK Klube žaidžias estas.

KAUNE PADIDINTA MAISTO PARDUOTUVĖ

Kaune, Laisvės Alėjoje, po atnaujinimo, atidaryta didžiausia miesto centre įvairių maisto produktų parduotuvė, pavadinta "Skalsa".

Kaip rašoma, padaugėjo kasų, užsakymų skyrių. Apie esamas prekes informuoja reklamos ir pranešimai per radiją. Minima sūriai, pyragai-

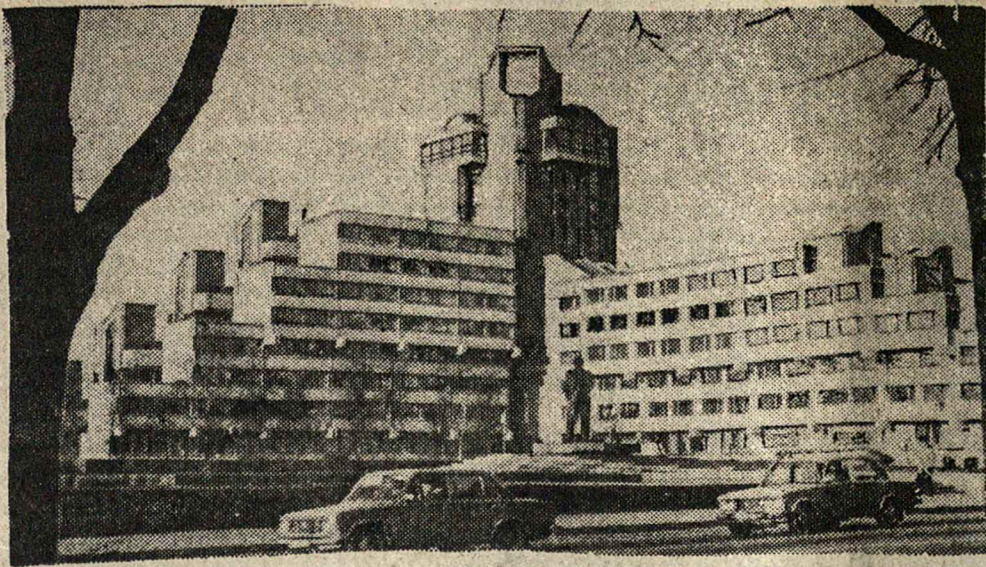
saldainiai. Nerašoma apie daržoves, vaisius, kruopas ar mėsas.

"AŽUOLIUKUI" JAU 25 METAI

Tarptautiniame Choro Konkurse Bulgarijoje, 1981 m. berniukų ir jaunuolių choras "Ažuoliukas" buvo laimėjęs aukso ir sidabro medalius.

Šiemet šis choras švenčia 25 veiklos metus. Ta proga Vilniuje, Filharmonijos sa-

AR PASKAITAI SAVO VAIKUI LIETUVIŠKŲ LIAUDIES PASAKŲ? JOSE RASI IR GROŽIO, IR JUMORO IR IŠMINTIES!

Šis 400 vietų viešbutis "Klaipėda" yra suprojektuotas architekto Gyčio Tiškaus ir konstruktoriaus Viktoro Putriaus. Pastatas randasi Klaipėdoje.

lėje surengė specialų koncertą. Chorui vadovauja ir diriguoja Vytautas Miškinis.

SALYGOS EILINIAME POILSIO KAMBARYJE

Vietos spaudoje nusi-skundžiama, kad per daugelį metų, šalia įvairių darbo sąlygų pagerinimo, beveik nepasikeitė didžiųjų ūkių darbininkų poilsio kambariai. Lentų suolus, sako pakeitė kėdės, nes prireikė šio kio tokio patogumo, kai organizavo ūkiuose pamokas melžėjoms. Tačiau, kaip buvo prieš dešimt, ar dvidešimt metų - taip ir dabar tįs.

Informaciniai lapeliai nepridengia niūrių, "niekuo nuotvarto sienų nesiskiriančių, neretai "padabintų" vien pelėsių dėmėmis, nes dažniausiai vos šiltas radiatorius nepajėgia apsaugoti nuo drėgmės, besismelkiančios iš šalimais esančios plovklos..."

O turistus veža tik į pamuzdinius ūkius, -tai nėra ko per daug kolonistams rūpintis.

VITAMINAI

Kas yra vitaminai? Tai grupė organinių junginių, kurių labai mažais kiekiais reikia mūsų organizmui. Vitaminai yra būtini normaliam augimui, sveikatai bei specifinėms funkcijoms kūno celėse.

Mūsų kūnas vitaminų, galima sakyti, negamina išskyrus vitaminą D, todėl juos galime gauti tik per maistą natūralius, arba pagamintus laboratorijose.

Jau praeityje buvo pastebėta, kad kai kuris maistas pagydo tam tikras ligas, pavyzdžiui: apelsinai, citrinos - skorbuto, morkos - naktinį aklumą ir pan. Šiaurės Amerikoje tų ligų dabar nebėra, nes žmonės maitinasi gerai, išbalansuotai. Be to, vitaminai dar įdedami į maistą, todėl reikia patikrinti etiketes, kiek ir ko įdėta.

Kiekvienas vitaminas kūne turi specifinį darbą ir neturi kalorijų, todėl tie, kurie ima vitaminus ir sako, kad jaučiasi sveikiau ar turi daugiau energijos - klysta.

Vitaminų yra dvi pagrindinės rūšys: 1. vandenyje tirpstantieji 2. riebaluose tirpstantieji.

Riebaluose tirpstantieji vitaminai - A, D, E, K - kūnas gali surinkti ir laikyti atsargoje, todėl nebūtina jų gauti kasdien. Perdidelis jų kiekis apsunkina kepenis ir gali susidaryti problemų.

Vandenyje tirpstantieji - B, C - vitaminų kūnas negali "sandėliuoti", todėl jų reikia gauti kiekvieną dieną. Jų perteklius pašalinamas per šlapumą.

Žmonės dažnai galvoja, kad jei truputis sveika, tai daugiau - dar sveikiau. Tačiau taip nėra: per dideliais kiekiais riebaluose tirpstantieji vitaminai yra net nuodingi, o vandenyje tirpstantieji - išmetami lauk, pašalinami.

Pavyzdžiui: vitaminas C randamas braškėse, špinatuose, pomidoruose, apelsinuose, citrinose, greipfrukuose ir jų sūnke, ir kt. Šio vitamino reikia 30-45 miligramų per dieną.

1 puodukas apelsinų sunkos turi 127 mg.,

1 " obuolių sunkos " 93 mg.

1/2 greipfruko " 44 mg.

Taiigi, užtenka 1/4 puoduko apelsinų sunkos į dieną, kad organizmas gautų reikalingą kiekį vitamino C.

Vitaminas A reikalingas augimui, geram naktiniam matymui, odos celėms, kad oda nebūtų sausa, negautų infekcijų. Šis vitaminas randamas kepenyse, kiaušinio trynyje, svieste, margarine, piene, morkose, špinatuose ir kt. Valgant šį maistą, vitamino A tablečių nereikia imti.

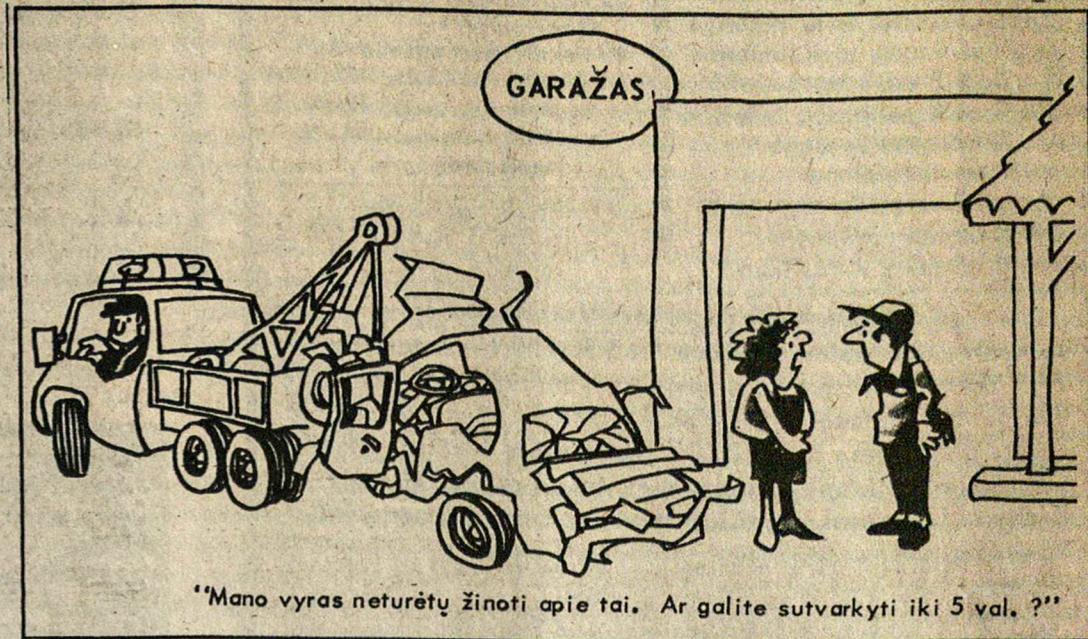
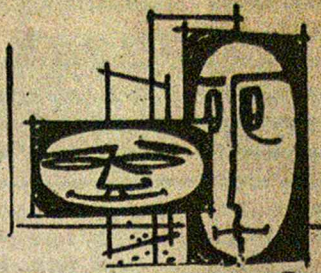
Vitaminas D - vadinamas saulės vitaminu, nes mūsų oda gali pasigaminti vitaminą D, padedant saulės spinduliams. Svarbus kaulams, šis vitaminas veikia kartu su kalcijumi ir fosforu. Randamas kepenyse, riebaluose, svieste, piene, žuvyse. Per didelis jo kiekis - žalingas.

Dabar labai madoje vitaminas E. Sakoma, kad padeda vaisingumui, tačiau pagal dabartinius tyrimus atrodo, kad padeda tik žiurkių vaisingumui, o žmonių - tik raumenų veikimui. Vitamino E yra visur, kūnas jį "sandėliuoja", todėl neverta imti papildomai.

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIŠ IR VAIKAIČIAIŠ VIENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ - LIETUVIŠKAI!

C F M B LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA
RADIO 1410 MONTREAL
KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30 iki 12 val. NAKTIES
Programos vedėjas: L. STANKEVIČIUS
1053 Albanel Cr. Duvernay, P.Q. Tel.: 669-8834

KREVI VEIDRODŽIAI

NAUJAS GALVOSŪKIS

Susitinka dvi pažįstamos. Viena sako: - Girdėjau, kad netekai vyro?. Tai skaudus smūgis.

Našlė atsako: - Iš tikro, Ne tik smūgis, bet ir galvosūkis. Dabar vis galvoju, kas per vienas bus mano sekan-tis vyras. ...

VISKAS NE SAVA ...

Nuėjęs į svečius kaimynas pamatė šeimininkų sūnelį ir pradėjo girti:

- Koks gražus berniukas! Akys kaip mamos, nosis - tėvelio...

- O kelnės - vyresnio brolio! - pastebi pats berniukas.

PAGAL IŠMATAVIMĄ

Į Londono barą užėjo piliėtis ir sako: "Aš noriu airiško kokteilio."

- Tokio negirdėjau. Kaip sumaišyti? - klausia padavėjas.

- Vieną unciją airiško whiskey, pridėjus kitą unciją to paties, - paaiškino.

Su vitaminu E gaminami visokie kosmetiniai kremai, tačiau jų nauda abejotina - nebent toms bendrovėms gerai, kurios šiuos kremus gamina ir parduvinėja.

Normaliai valgant, užtenka vitaminų. Jeigu daktaras juos prirašo - imti tik tiek, kiek prirašyta. Jeigu jau imate juos be daktaro - pasisakykite jam apie tai.

Dažnai skaitome ir girdime, kad mums reikia skaidulinės medžiagos /"fibre"/. Tai yra medžiaga, iš kurios susideda augalai. Jų gauname, kai valgome daržoves, vaisius, pilnų grūdų duoną, /sėlenos, žievė, mediena/. Jų organizmas nesuvirškina, bet jie, būdami viduriuose, gali sugerti daug vandens, padidina ir suminkština išmatas ir tada viduriai gerai valosi, neužkietėja.

Gerai vidurių apykaitai reikia gerti 6-8 stiklines vandens ar kitų skysčių į dieną. Vanduo kalorijų neturi.

Paskutiniai tyrimai rodo, kad dietos, kurios yra daug skaidulių, gali turėti apsauginę rolę nuo vidurių užkietėjimo, divertikulito, vėžio ir aukšto cholesterolio kiekio.

Liguistas Kaulų Rėtėjimas - Osteoporozė

Paskutiniu metu daug girdima apie šią ligą - ypač moterų tarpe. Osteoporozė yra kūno sutrikimas, charakteringas kaulų tūrio sumažėjimu - kauluose atsiranda kalcijaus trūkumas ir kaulas pasidaro trapus. Visas skeleto stiprumas sumažėja ir kaulai labai lengvai lūžta. Liga išsivysto, kai kūnas per ilgą laiką negauna pakankamai kalcijaus. Kalcijus kūne randamas dantyse, kauluose ir kraujyje. Jeigu kraujyje nėra užtenkamai kalcijaus, tai kaulai pradeda "tirpti", kad kraujas jo pakankamai gautų. Todėl jo lieka vis mažiau kauluose.

Ši rimta liga atsiranda pas vieną iš keturių moterų po menopauzės, kai kūne vyksta hormonų pasikeitimas/kai kurie hormonai yra svarbūs kalcijaus panaudojime kauluose. Osteoporozė neatsiranda staiga, bet vystosi po truputį per visą gyvenimą, jeigu kūne trūksta vitamino D, kalcijaus, ir jei kaulai negauna pakankamai mankštos. /Pasirodo, kad ypač vyresnio amžiaus moterys labai mažai mankštinais/. Yra žinoma, kad kaulai, kurie neturi jokios įtampos, nedirba - praranda kalcijų, todėl, kai pav. ranka būna ilgesnį laiką gipse - ji susilpnėja. Ir astronautai turi daryti specialią mankštą, nes erdvėje nėra žemės traukos.

Osteoporozės simptomai yra šie: apetito stoka, skausmas nugaroje ir klubuose, silpnumas, kaulų lūžimas ir trūkimas dėl menkėkų /pav., nulipant nuo šaligatvio/ ir stuburo sulinkimas.

Daktarai šią ligą gydo hormonais, kalcijaus tabletėmis ir vitaminu D bei mankšta.

Kaip galima išvengti šios ligos? Reikia gauti užtenkamai kalcijaus, vitamino D ir daryti mankštą. Suaugę žmonės mano, kad jiems nebereikia gerti pieno - tai netiesa. Visą amžių mūsų organizmui reikia pieno produktų. Patariama gerti bent 2 puodukus pieno į dieną /1 ir 1/2 uncijos sūrio arba 3/4 puoduko jogurto atstoja 1 puoduką pieno/.

/KRISTINOS KLIČIŪTĖS PASKAITA, SKAITYTA š. m. VASARIO 10 d. K. L. K. MOTERŲ DRAUGIJOS MONTREALIO SKYRIAUS SUSIRINKIME/.

"Žalgirio" krepšininkai rungtynėse su Prancūzijos komanda. Siekia krepšį A. Sabonis, vienas gabiųjų krepšininkų.

LIETUVOS IŽDO ĮSISKOLINIMAS

Lietuvos išdo įsiskolinimas tesiekė tik labai nedideles sumas, 1937 m. lapkričio 1 d. skola siekė 119,9 mil. litų. Iš jų 80,7 mil. užsieniu ir savam kraštui 38,9 mil. litų. Vienam Lietuvos piliečiui - apie 47 litus.

Šitas įsiskolinimas tikrai nedidelis, palyginus su kitais mūsų kaimynais: Latvijoje vienam piliečiui tuo laiku teko skolos 80 lt., Estijoje - 180 lt. ir Lenkijoje - 145 lt.

Nedidelis Lietuvos įsiskolinimas per 20 nepriklausomo gyvenimo metų, stropus skolų grąžinimas, Lietuvai suteikė dvejopos naudos. Ji įgijo pasaulyje kreditingos valstybės vardą ir, be to, nepasidarė finansškai priklausoma nuo kurios nors svetimos valstybės malonės.

/Lietuva, 1918-1938/.

AA CENTRINĖS:

Montreal 273-7544

Ottawa 523-9977

Toronto 489-3693

Hamilton 522-8392

London 438-1122

Windsor 252-3842

Calgary 287-2712

Winnipeg 233-3508

Sudbury 674-6217

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS

JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ

ATEIK! LIETUVIŲ A.A. (ALCOHOLIC ANONYMOUS) GRUPĖS SUSIRINKIMA. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ. 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE. 8 val. vakaro.

ARBA SKAMBINK MUMS:

Leonui G.: 366-2548 (namų); 489-5391 (darbo);

Henrikui N.: 366-7770; Dainiui L.: 768-9606;

JONIUI R.: 337-8637

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

9 % už 90 dienų term. indėl.
9½ % už 6 mėn. term. indėlius
10 % už 1 metų term. indėlius
10½ % už 2 metų term. indėl.
10½ % už 3 metų term. indėlius
10 % už pensijų planą
9½ % už namų planą
8 % už specialią taup. s-tą
7½ % už taupymo s-tas
6 % už čekių s-tas (dep.)

IMA:

už asm. paskolas nuo 12 %
už nekilnojamo turto paskol.
(mortgages):
su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų 11¼ %
2 metų 12½ %
3 metų 13 %
(fixed rate)
su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ar 3 metų: 11 %
(variable rate)

AKTYVAI VIRŠ 43 MILIJONŲ DOLERIŲ

Asmeninės paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75 % įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupydydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju a, draustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas Piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 10 v. ryto iki 3 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 10 v. iki 8 v.v.; šeštadieniais – nuo 9 v. iki 1 v.p.p. (Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai – 1573 Bloor Street West,
Telefonai: **532-8723** Toronto, Ontario
ir **532-1149** M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont.
M6H 1A8

TELEFONAI: 532-3400
532-3414

AKTYVAI – VIRŠ 25 MILIJONŲ DOLERIŲ

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais 10–3
Antradieniais 10–3
Trečiadieniais uždaryta
Ketvirtadieniais 10–8
Penktadieniais 10–8
Šeštadieniais 9–1
Sekmadieniais 9–12:30

MOKA UŽ:

90 dienų term. indėlius .. 9 %
180–185 d. term. ind. 9½ %
Term. ind. 1 metų 10 %
Term. ind. 2 metų 10 %
Term. ind. 3 metų 10½ %
Pensijų s-tą 10 %
Spec. taup. s-tą 8 %
Taupomųjų s-tą 7½ %
Depozitų-čekių s-tą 6 %

DUODA PASKOLAS:

Asmeninės nuo 12 %
Mortgičius nuo .. 11%–13½ %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmadi. 9:30 v.r. – 1 p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Par-duodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS – NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS

„NL“ ELEKTRONINĖS MAŠINĖLĖS VAJUS

MALONŲS „NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS“ SKAITYTOJAI
IR RĖMĖJAI. –

Praeityje ne vieną kartą buvo kreiptasi į Jus šio laikraščio reikalais, ir visuomet buvo rastas bendrų laikraščio reikalų supratimas bei parama.

Todėl ir šią kartą vėl drįstame kreiptis į jus „NL“ opiu reikalu, išlaikant tolimesnį laikraščio egzistenciją.

Bet kokiam darbu atlikti yra reikalinga turėti priemonės – frankai. Jau ne kartą esate pastebėję „NL“ laikraščio puslapiuose esančių raidžių įvairius nelygumus, bei jų netinkamumą. Turimos laikraščio tekstui specialios rinkimo mašinėlės per 15–20 metų baigia susidėvėti. Jos dažnai genda, o jų laikini pataisymai kas metai kainuoja vis didesnes sumas.

Žvelgdami į laikraščio ateitį, „Nepriklausomos Lietuvos“ Valdyba, tikėdama ankstyvesniais „NL“ skaitytojų pritarimais bei parama, nutarė įsigyti reikiamą pagrintą, specialią laikraščio tekstams rašyti elektroninę mašinėlę, kuri kainuoja apie 3.500 dolerių.

TUO REIKALU „NL“ VALDYBA SKELBIA RAŠOMOSIOS MAŠINĖLĖS ĮSIGIJIMO VAJŲ ir kreipiasi į visus „NL“ skaitytojus bei visą Lietuvos lietuviškas institucijas, pagal galimybę prisidėti pinigine auka ir paremti rašomosios mašinėlės įsigijimą. Visi aukotojai bus skelbiami spaudoje.

Tikėdami jūsų nuoširdumu, mieli skaitytojai, „NL“ Valdyba iš anksto yra dėkinga visiems, kurie prisidės prie lietuviško spausdinto žodžio gyvastingumo išsilyje.

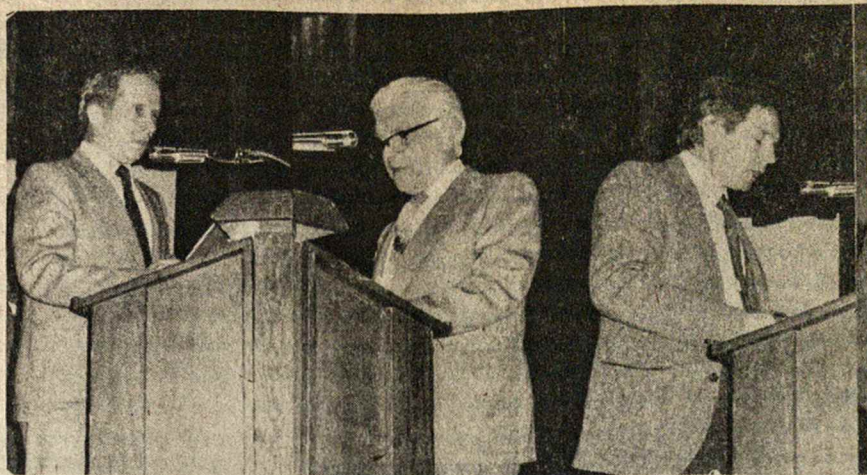
„NL“ VALDYBA

JEIGU GERI IR GALI GERTI – TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI – MŪSŲ!

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (Alcoholics Anonymous)
GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ
PENKTADIENĮ IŠGANYTOJO PARAPIJOS SALĖJE
(Skersai gatvės nuo pensyiono rūmų, 1610 Bloor St. West,
kampas Indian Rd.) 7:30 val. vakaro.
SKAMBINKITE: 487-5591

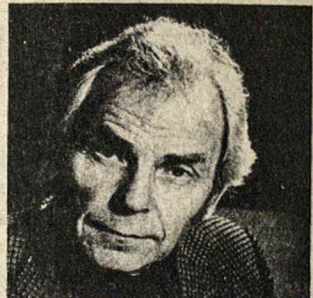
toronto

SIMPOZIUMO DALYVIAI 1985.03.10. LIETUVIŲ NAMUOSE TORONTE

Iš kairės: LN Kultūrinės Komisijos Atstovas Vytautas KULNYS; inž. Leopoldas BALSYS, prof. Romas VAŠTOKAS, prof. dr. A. KLIMAS, Dainora JUOZAPAVIČIUTĖ ir Laima BERŽINYTĖ. Nuotraukoje trūksta Antano RINKŪNO (Jis mirė 1985.03.30)

Nuotraukos Stepo Varankos

Dail. ROMAS VIESULAS

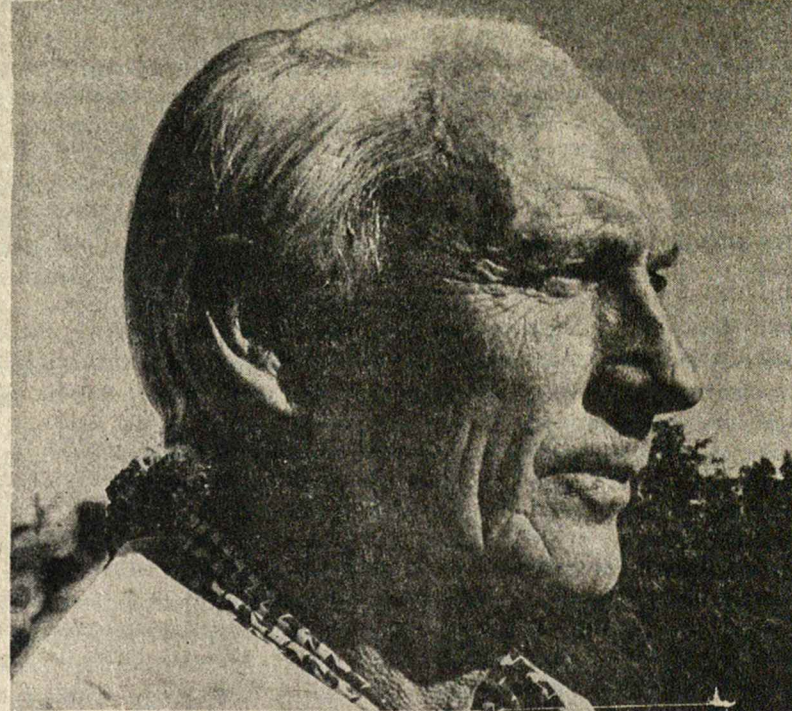
Dail. Romas Viesulas gimė Lietuvoje. Meno studijas baigė 1949 m. Ecole des Arts et Metiers, Freiburg, am Breisgau, Vokietijoje. Studijas gilino Paryžiuje Ecole des Beaux Arts. Yra laimėjęs tris Guggenheim'o premijas/1958, 1964 ir 1969 m. / Dalyvavo gausiose tarptautinėse parodose JAV – se ir kitur. Šiuo metu – ordinarinis profesorius Temple Universitete, Philadelphijoje.

Muz. ALDONA KEPALAITĖ

Pianistė Aldona Kepalaitė gimė Kaune. Muzikos studijas pradėjo Muencheno Muzikos Akademijoje ir baigė Manhattanville College, New Yorke. Fortepijono studijas gilino pas Andrių Kuprevičių.

A. Kepalaitė 1962 m. debiutavo Carnegie Recital Hall ir nuo to laiko yra daug koncertavusi solo ir su simfoniniu orkestru, atlikdama naujų muzikinių veikalų premjeras. Jos yrašai buvo groti žymiose radijo stotyse. Yra koncertavusi ne kartą ir lietuvių iškilinguose rengimuose.

Dail. TELESFORAS VALIUS

DAIL. TELESFORO VALIAUS MONOGRAFIJA

Specialus komitetas kovos 30 d., šeštadienį, Prisi-kėlimo Parapijos salėse iškilingai pristatė įžymaus mūsų grafiko Telesforo Valiaus monografiją. Dailininkas buvo labai aukštai vertinamas ir kanadiečių specialistų.

Auditorijon prisirinko gausiai svečių į iškilmes. Įžanginį žodį tarė dr. J. SUNGAILA, gerai pažinojęs dailininką asmeniškai. Monografi-jos autorius, buvęs T. Valiaus mokinys dail. Romas VIESULAS kalbėjo apie T. Valiaus kūrybą.

Pianistė Aldona KEPALAITĖ, atvykusi iš New Yorke, meistriškai pagrojo Beethoveno Sonatą f-moll op. 57 /Apassionata/ ir F. Chopin'o Baladę g-moll, op. 23; Andante spianato et Grande Polonaise brillante in Es-dur, op. 22.

Publika išprašė dar skambinimo. ir buvo pagroti du Čiurlionio preliudai.

Išsami ir puošni monografija buvo išleista didelėmis

velionio žmonos Aldonos Valienės pastangomis ir rūpesčiu. Ji tarė nuoširdų padėkos žodį visiems atsilankiusiems ir visiems parėmusiems šios monografijos išleidimą.

Šios monografijos išangą parašė vienas žymiausių kanadiečių meno kritikų Paul Duval. Jis yra parašęs 17 knygų apie kanados dailę ir dailininkus; šimtus menotyros straipsnių ir kt. Jo studijų yra atspausdintų ir JAV, Prancūzijos bei Britanijos spaudoje. Tekstas lietuvių ir anglų kalbose.

Kitoje salėje vyko dail. Telesforo Valiaus darbų paroda/viso 2 dienas- šeštadienį ir sekmadienį/. Po to dalis paveikslų perkelti į dail. Juozo Bakio Galeriją.

Tikrai buvo neeilinis pasgerbimas neeilinio žmogaus ir menininko.

● LIETUVIŲ NAMŲ VALDYBA pasiskirstė pareigomis: V. DAUGINIS – pirm., E. BIRGIOLAS – vicep., J. SLIVINSKAS – izd., J. V. ŠIMKUS – sekretorius.

Socialinių ir Kultūrinių Reikalų Komisija: A. JAN-KAITIENĖ, J. V. ŠIMKUS ir Z. BERSĖNAITĖ.

Socialinės Pagalbos Komisija: V. KULNYS, B. JACKUS, E. PAMATAITIS.

Stipendijų Fondo Komisija: Z. BERSĖNAITĖ, A. JAN-KAITIENĖ, O. DELKUS, T. STANULIS, E. PAMATAITIS.

Statybos Komisija: O. DELKUS, J. SLIVINSKAS ir B. JACKUS.

● LIETUVIŲ NAMŲ SVETAINĖI "L o k y s" reikla pagalbininkų naktinei tarnybai nuo 6 val. v. iki 1:30 v. ryto. Kreiptis į LN raštinę.

edmonton

VASARIO 16-TOJI

Vasario 16 d., 7 val. vakare šventėme Lietuvių Namuose Lietuvos Nepriklausomybės Atstatymo minėjimą.

Minėjimas buvo pradėtas Kanados ir Lietuvos himnais ir tylos minute pagerbiant mūsų tautos kovotojus.

Apylinkės pirmininkas A. DUDARA VIČIUS kalbėjo apie Čiurlionio Ansamblį, kartu girdėjosi muzikos garsai iš koncertų plokštelėje. K. KASPER scenoje demonstravo lietuvių su kanklėmis. Į anglų kalbą tekstą vietomis vertė p. BURBULEVIČIUTĖ. Gaila, kad neturėdama gana praktikos, nebuvo tam tinkamai pasiruošusi. Išvertusi porą Pirmininko pasakytų minčių, sustodavo ir girdėjosi Pirmininko raginimas "more, more". Versdama pati juokdavosi, negalėdama ištarti "Mikulskis" pavardės. Jau, galima sakyti, ir anglas išmokyti tai ištarti.

Vėliau sekė J. POPYKAIČIO paskaita apie išgyventas dienas stovykloje U. N. R. A. globoje. Paskaita buvo skaityta lietuvių ir anglų kalbomis. Eileen KODIS paskaitė B. Brazdžionio eilėraščių "Pažaislio Bokštai" lietuviškai ir angliškai.

Dr. P. KLEMKKA skaitė paskaitą apie dabartinę padėtį Lietuvoje ir jos pagrindžio spaudą. (Nukelta į 7 psl.)

1985 m. GEGUŽĖS mėn. 24–25–26 d.d.

RUOŠIAMAS

KULTŪRINĖS VEIKLOS SEMINARAS

NEKALTO PRASIDĖJIMO SESELIŲ NAMUOSE

57 Sylvan Avenue, Toronto, Ont.

TIKSLAI:

nagrinėti lietuvių kultūros vertybes, pramatyti būdus kaip jų siekti ir nustatyti gaires lietuviškos kultūros vystymui.

KULTŪROS KOMISIJA Kviečia VISUS DALYVAUTI IR REGISTRUOTIS IŠ ANKSTO IKI GEGUŽĖS 12 D.

KREIPTIS:

Rasa KURIENĖ – 40 Ferman Dr. Guelph, Ont. N1H 7E1

TEL: (519)-837-0780

Judita ČUPLINKAITĖ – 62 Burnside Rd. Toronto, Ont.

M6G 2M8 TEL: (416)-533-7425

GERBIAMIEJI SKAITYTOJAI, BŪTŲ LABAI GERAI, JEIGU IKI ŠIO MĖNESIO PABAIGOS ATSIŪSTUMĖTE "NL" PRENUMERATĄ UŽ ŠIUOS METUS. KITAIP PAŠTAS REIKALAUŠ IŠ MŪSŲ PABRANGINTOS SIUNTOS. DĖKOJAME! –NL–

DRESHER

INSURANCE &
REAL ESTATE BROKERS

233-3334 – 231-2661 – 231-6226

3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir A. MIKŠIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais 9 v.r. – 12 v.p.p.

Members of "Better Business" Bureau

PATARNAVIMAS – GREITAS IR TIKSLUS!

533-1121 (416) 822-8480

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA-INSURANCE

Walter Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

V. Bačėnas

ALL SEASONS TRAVEL, B.D.

1551 Bloor St. W.
TORONTO, Ont.
M6P 1A5

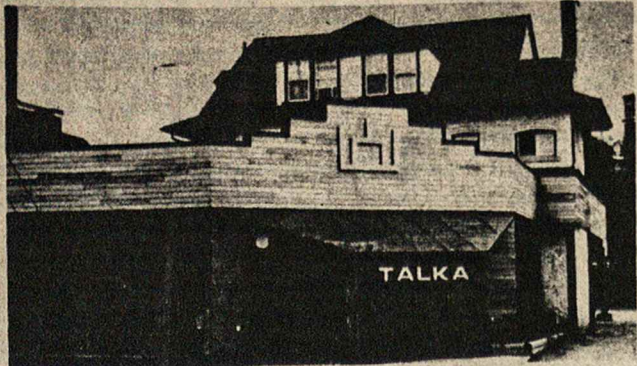
Visais kelionių reikalais
bet kur pasaulyje skambinti:

Tel. 533-3531

NEPRIKLAUSOMA LIETUYA

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

— įsikūręs nuosavuose namuose —

TALKA

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

AKTYVAI PER 21 MILIJONĄ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

indėlius (P.C.A.) 6 %
santūpas 7 1/2 %
kasd. palūkan. už sant. 7 %
term. indėlius 1 m. 10 1/2 %
term. indėlius 3 m. 11 %
reg. pensijų fondo 9 1/4 %
90 dienų indėlius 9 1/2 %
(minimum \$ 5.000)

IMAME UŽ:

nekiln. turto pask... 11 1/2 %
asmeninės paskolas 13 %
Nemokamos pilnas čekių
patarnavimas
Nemokama narių gyvybės
drauda pagal santaupų
dydį iki \$ 2.000.
Nemokama asm. paskolų
drauda iki \$ 10.000.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. r. iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. r. iki 7 v.v., šeštadieniais — nuo 9 v. r. iki 12 val. r.
Liepos ir Rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

hamilton

PENSININKŲ IŠVYKA GEGUŽES 21 D.

Vadovai praneša, kad anksčiau skelbtos pensininkų ekskursijos Ottawon išvykimo data yra gegužės 21 diena, antradienis. Nakvynė patalpos jau išnuomos. Jas buvo galima gauti tik motelyje, prie pat Ottawos miesto. Pačiame mieste viskas jau buvo išnuomota kitiems keleiviams. Mūsų Klubas keliautojai jau sudaro pilną autobusą, t.y. 47 asmenys. Dabar dar galimas tik vienas, kito keliautojo pasikeitimas. Tad gero vėjo visiems leidžiant laiką, daugumai pirmą kartą, Kanados sostinėje.

NETIKĖTA MIRTIS

Netikėta ir staigi mirtis ištiko STEIBLĮ Joną, 69 m. amžiaus, "Stelco" plieno įmonės pensininką, kuris ko-

MIRUSIŲJŲ ATMINIMUI AUKOJO TAUTOS FONDUI

Pagerbdami a.a. Kazį KVEDARĄ, bei reikšdam užuojautą liūdesio valandoje velionio žmonai Marijai, sūnums dr. Valdutui ir Vytautui bei jų šeimoms, taip pat visiems artimiesiems, vietoje gėlių, paaukojo Tautos Fondui:

\$50, — Henry ir Diana Švažai; \$30, — P.A. Volungės; \$25, — Adelė ir Algis Meškauskai; po \$20, — J. Elvira Bajeraičiai, Mr. Mrs. A. Aušrotai, B. J. Sadauskai, Aldona Zen. Stanaičiai, A. Mikalauskas, Alf. Ald. Erštikaičiai, A. E. Kybartai, K. Mankauskas, Daniel Boisvert, Eugenija ir Leonas Klevai, Alf. Aug. Patamsiai, Anicetas ir Francis Povilauskai, Al. ir Dacia Jankūnai, J. J. Stanaičiai, Mr. ir Mrs. H. Malara; po \$15, — Mary Kocko, Vl. Petrauskas, Ad. Petraitienė, A. M. Pusdešriai; po \$10, — S. P. Kanopos, J. R. Pleiniai, Aldona ir Frank Pletrantonio, Z. Didžbalis, M. Jonikas, Alb. G. Repčiai, E. P. Gužai, V. Gelžinis, P. E. Brasai, p. Gurgždienė, A. J. Adomaičiai, Pr. Z. Sakalai, V. E. Sakavičiai ir \$5, — V. Kežinaitis.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

Tautos Fondo Atstovybė
Hamilton

čiui kun, dr. Čukurui, kuris tą savaitę čia vedė rekolekcijas. Vargonavo ir giedojo duetu p.p. Paulioniai. Palaidotas kovo 23 d., šeštadienį, Lietuvių Kapinėse Mississaugoje, dalyvaujant nemažam tautiečių skaičiui, kurie po laidotuvių buvo pakviesti tos parapijos salėn pusryčiams.

A.a. Steiblys Jonas buvo kilęs iš Utenos apskrities, pasiturinčio ūkininko sūnus. Kanadon ir į Hamiltoną atvyko su dauguma emigrantų pokariniais metais iš Hanau miesto lietuvių stovyklos Vokietijoje.

Čia gyvendamas visą laiką, dirbo "Stelco" plieno įmonėje. Hamiltone kilus Lietuvių Namų statybos minčiai, buvo jų aktyviu nariu-akcininku ir tokių pat tautiečių jieškotu.

Priklausė vietos šaulių būriui. Buvo pavyzdingas parapijietis. Vyskupiui paskyrus lietuviams bažnyčią, buvo geru jos rėmėju finansiniui ir talkininku darbu ją remontuojant. Praeitą rudenį remontuojant tą bažnyčią, jis ir šį kartą prisidėjo savo auka lėšomis ir savo darbu.

Liūdesyje paliko savo žmoną Elena, podukrą Dalią su šeima, svainį A. Verbicką su šeima ir Lietuvių brolius: Antaną ir Vladą.

Tad Jonai, išsėkis ramybėje Kanados žemėje, be laukdamas mūsų pas tave ateinant.

Nuoširdi užuojauta žmonai Elenai ir kitiems artimiesiems.

IR VĖL... LAIDOTUVĖS

Besiruošiant išsiųsti savaitraščiui šias aukščiau matomas korespondencijas, buvo gautas pranešimas, kad kovo 28 dieną, ketvirtadienį mirė KVEDARAS Kazys, eidamas 84 metus, Hendersono miesto ligoninėje. Per Aušros Vartų parapijos bažnyčią palaidotas Mississaugos Lietuvių Kapinėse balandžio 1 dieną. Buvo pašarvotas Marllat'o Laidojimo Namuose.

Liūdesyje liko jo žmona Marija, sūnūs dr. Valdotas ir Vyta, keturi vaikaičiai.

Nuoširdi užuojauta žmonai, sūnums ir vaikaičiams.
Z. P u l i a n a u s k a s

"GYVATARAS" KVIEČIA

! SAVO 35-METĮ
Hamiltono Tautinių Šokių Grupės GYVATARAS suka-

tuvinis banketas-koncertas ir šokiai jau greitai artėja. Maloniai kviečiame visus Hamiltono ir tolimesnių vietovių buvusius šokėjus ir visą plačią lietuvišką visuomenę joje dalyvauti. Š.m. gegužės 11 d., 6:30 v.v. tegul veda visi keliai į Hamiltono lietuvių Jaunimo Centrą. Bus karšta, skani vakarienė, pagaminta gerai žinomos torontietės J. Bubulienės. Bilietus prašome įsigyti iš

anksto pas šokėjus arba Jaunimo Centre, sekmadieniais po mišių, nes šeiminiškai reikalinga žinoti skaičių dėl maisto gaminimo.

Rengėjai

NEATSIMTI LAIMIKIAI
SKAUTŲ rengtoje KAZIUKO MUGĖJE vykusios loterijos neatsimti laimingų bi-

lietų laimikiai:
nr. 59 / baltos spalvos bilietas / - dešra; nr. 58 / smėlio spalvos bilietas / - saldinių dėžė; nr. 142 / smėlio spalvos / - krepšelis su kiaušiniu.

Turintieji šiuos bilietus prašomi skambinti vakarais D. Gutauskienė tel: 529-6932

edmonton

VASARIO 16-TOJI

(Atkelta iš 6 psl.)

Kadangi tos visos paskaitos buvo kartojamos abiejomis kalbomis, tas viskas užsitiesė virš 2-jų valandų, o mes turėjome kantrybės išsėdėti. Tik dr. Klemka tai suprato ir davė progos pasimankštinti, pakviesdamas atsisototi ir vėl sėdėti.

Gal minėjimas būtų ir gražus, nors kuklus, bet kažkodėl negali jau nutylėti, kad kelinti metal vis tas pat vyksta. Ir kalbų ir paskaitų metu mikrofono tvarkytojas Žilinskas visą laiką išbuvo ant scenos vaikščiodamas ir reguliuodamas garsiaikalbį. Tai nuslopindamas arba pakeldamas garsą iki aukščiausio laipsnio, jog negalėjai ir sugaudyti pilnai minčių, ir trūko susikaupimo bei tinkamo dėmesio paskaitoms ir kalboms. Atrodė, kad tas garsiaikalbio tvarkytojas bu-

montreal

• Lilė /Jonelytė/ ir Yves MAINVILLE susilaukė pirmagimio sūnelio. Sveikina me.

• Adv. Jonana KURAITĖ-LASINĖ, KLB Krašto Valdybos vicep., atvyksta iš Toronto ir BALANDŽIO 28 d., tuoj po 11 val. pamaldų AV Parapijos salėje padarys visuomenei pranešimą aktualiais šių dienų klausimais. Šį pranešimą organizuoja KLB Montrealio Apylinkės Valdyba.

"GINTARO" ANSAMBLIS DALYVAUS FESTIVALIJE

Tarptautinis Jaunimo Ansamblių FESTIVALIS vyks GEGUŽES 4 d., ROYAL VICTORIA LIGONINĖS Jaunųjų Gydymo Skyriui paremti. Dalyvaus 14 tautybių. Jų tarpe yra pakviestas dalyvauti ir mūsų GINTARO Ansamblis su šokėjais ir dainininkais.

Festivalis vyks WEST-MOUNT HIGH SCHOOL AUDITORIJOJE, 4350 St. Catharines Str., W., Montrealyje.

vo svarbiausias to vakaro programos atlikėjas. O tas garsiaikalbis mūsų mažytel salei taip nereikalingas.

Labai gaila, kad jau kelinti metal tie patys 4 žmonės ant scenos, be rimtesnių pasirošimų. Peršasi mintis, kad jau mūsų Nepriklausomybės minėjimo prasmė blėsta. Kurgi mūsų jaunimas, kuris buvo daug kam pajėgus? O gal tik lietuviškas posakis: "Nors ir blogiau, kad tik mes patys..."

Po programos buvo vakarienė, kurią paruošė vietos šeimnininkės. Vėliau, kam buvo linksma - pasižoko, kiti šnekučiavosi draugų tarpe, bet trūko nuoširdumo ir jautėsi liūdesys.

P. Druteikienė ir p. Burelevičiūtė rinko aukas Kanados Lietuvių Bendruomenėi. Apie šią rinkliavą paskelbė p-kas Dudaravičius nuo scenos. Nuo pat mūsų įsikūrimo pradžios įgaliojimai rinkdavo Kanados ar Tautos Fondams.

• Kovo 13-20 d. d. kun. dr. V. SKILANDŽIŪNAS, kaip ir pernai, lankėsi Edmontone. Kovo 14, 15 ir 16 d. jis pravedė gražias rekolekcijas vietos lietuviams. Kartu buvo atsivežęs rožinį iš didelių karolių, su jo paties nuotrauka. Šį rožinį jam padovanojo kaliniai, kuriems jis ilgą laiką buvo ir yra kapeilionu. Dėkojame kun. dr. V. Skilandžiūnui už gražius pamokslus ir nuoširdumą.

• KAROSAITĖ Nijolė nuo sausio mėn. apsigyveno Toronte, kur dirba Jaunimo Simfoniniame Orkestre Režedėja.

DĖMESIO!

Gauta nemažas kiekis KLB Kronikos Nr. 7. Kietais viršeliais, 725 psl. Kaina 7 dol. Taip pat galima dar gauti Kronikos Nr. 6. Kreiptis pas Kostą Toliušį tel: 767-2930.

• DREŠERIAI, Alma ir Petras su vaikais išvyko atostogų pas tėvus Gražiną ir Petrą Drešerius Floridoje.

• Kun. Iz. SADAUSKAS talkininkaus AV parapijai, išvykus poilsui Tėv. S. Kulbiui ir dar nesugrįžus Tėv. J. Kubiliui.

• Sol. Gina ČAPKAUSKIENĖ dainuoja ketvirtadieniais ir penktadieniais operos Boemos pastatymuose LA BERGERIE de la Prairie koncertinio restorano salėje nuo balandžio 4 d. Spektakliai prasideda apie 8:30 val. v.

Adresas: 120 CHEMIN DE ST. JEAN. Pervaziavus pro Champlain tiltą, laikytis dešinės iki Taschereau Blv. W. Sukti į dešinę ir tiesiai/ apie 10 min. /važiuoti iki St. John's Road. Privažiavus sukti į dešinę ir po vieno sustojimo-pamatysite BERGERIE, istorinį pastatą, kur vyksta operos pastatymai. Patariama rezervuoti vietą iš anksto tel: 659-7648. Plačiau apie šiuos du suarba kreiptis į sol. Giną Čapkauskienę Tel. 366-4629 tame "NL" nr. d.

PARENGIMAI

• BALANDŽIO 20 d., 7 v.v. "NL" SPAUDOS BALIUS

• BALANDŽIO 21 d., 12 val. RAMOVĖNŲ VISUOTINAS SUSIRINKIMAS Šaulių Būstinėje, AV Parapijos salėje

• BALANDŽIO 21 d. - KLB Moterų D-jos VISUOTINIS SUSIRINKIMAS Seselių Namuose, po 11 val. pamaldų.

• BALANDŽIO 24 d., 1 val. p.p. Ir. Lukoševičienės PASKAITA apie vyresnio amžiaus žmones RŪTOS KLUBE.

• BALANDŽIO 28 d., po 11 v. pamaldų adv. Joanos Kuraitės-Lasienės PRANEŠIMAS AV Parapijos salėje.

• GEGUŽES 4 d., 7:30 v.v., "PAVASARIO" PENKMETINIS KONCERTAS AV Parapijos salėje.

• KLB Moterų Draugijos Šk. Montrealyje susirinkime paskaitą skaitys Rūta Pocauskaitė-Rudinskienė balandžio 21 d.

Valdybą šiuo metu sudaro D. STAŠKEVIČIENĖ-prm., M. VAUPŠIENĖ-vicep., B. RUPŠIENĖ - sekretorė, E. KERBELIENĖ - kasininkė, A. MORKŪNIENĖ-Valdybos narė.

DU SVARBŪS IR NAŠŪS SUSIRINKIMAI

praeitą savaitgalį AV Parapijoje praėjo geroje ir labai našioje nuotaikoje:

balandžio 13 d. vyko visuotinas LITO susirinkimas. Peržvelgta veikla, atsiėmimai, pasiūlymai, išrinkta Valdyba, Komisijos; pasivažiinta gera vakariene, kurią patiekė LITAS savo atvykusiems į susirinkimą nariams.

Į Valdybą perrinkti A. KLČIUS, B. BULOTA ir A. DREŠERIE. Šių metų Valdybos sąstate be šių, įeina ir Jz. BERNOTAS, R. RUDINSKIENĖ, H. DAUDERIS, V. RUDINSKAS.

Kredito Komisijon perrinktas J. ADOMONIS, liko tie patys J. KIBIRKŠTIS ir Vincas PIEČAITIS.

Į Revizijos Komisiją išrinktas J. ŠIAUČIULIS. Be jo, į Komisiją įeina Rob. BERNOTAS ir Br. STAŠKEVIČIUS.

Reikia pažymėti ir pasiūlyti, kad tai buvo jau 30-tasis visuotinas LITO susirinkimas.

Balandžio 14 d., AV Parapijos salėje vyko KLB-nės Montrealio Apylinkės visuotinis susirinkimas. Vykdo darbingoje nuotaikoje, įnešant pasiūlymų ir apžvelgiant atliktus darbus.

Į Valdybą išrinkti: Arūnas STAŠKEVIČIUS, Juozas ŠIAUČIULIS, Gintaras NAGYS, Kostas TOLIŠIUS, Milda DANYTĖ, Petras DREŠERIS ir Vincas PIEČAITIS.

J. Adomaičiui iš Revizijos Komisijos atsistatydinus, jo vieton išrinktas Alf. VAZALINSKAS.

Revizijos Komisiją sudaro: Aug. MYLĖ, P. ADAMONIS ir Alf. VAZALINSKAS.

Plačiau apie šiuos d. susirinkimus bus parašyta kitame "NL" nr. d.

VALYKLA SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUOVIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽUOLAIŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE)
- ZOMŠAS

495-90e AVENUE, LaSalle
365-1143

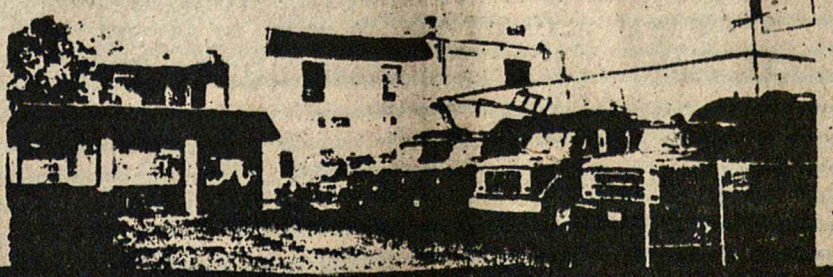
7661 A CENTRALE, LaSalle
365-7146

2955 ALLARD, Ville Emard
766-2667

GUY RICHARD ROOFER — COUVREUR

7725 George LaSalle

Seriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogadengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbą atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite: 364-1470

FUNERAL HOME

J. F. Wilson & Sons Inc.
23 Maple Blvd. 5784 Verdun Av
Chateauguy, Verdun, Que.
Tel: 691-4763 Tel: 767-9956

MODERNIOS KOPULACIJOS

montreal

Nepriklausoma Lietuva

SAVAITRAŠČIUI PAREMTI
RĖNGIAMAS

SPAUDOS BALIUS

IR 45 METŲ JUBILIEJUS

PROGRAMOJE: muz. A. STANKEVIČIUS;
"GINTARO" DAINININKĖS
ir TRYS DAINININKAI, akomp. muz. M. RUFO;
Siurprizas: HAVAJIETIŠKI ŠOKIAI.

š. m. balandžio 20 d.
šeštadienį, 7 v.v.
Aušros Vartų
parapijos salėje

- Karšta vakarienė • Visokių rūšių gėrimai • Loterija
- Šokiams gros J. RIMEIKIO "TRIMITAS"
- Valso, Tango ir Disko šokių premijavimas

ĮĖJIMAS: \$ 10.00
Jaunimui ir Pensininkams: \$ 6.00

VISI MALONIAI KVIEČIAMI GAUSIAI DALYVAUTI!

RENGĖJAI

MERGAIČIŲ CHORAS * PAVASARIS *

KVIEČIA!

PENKMETI-
KONCERTA

gegužės 4, šeštadienį, 7.30 val. vakaro,

Aušros Vartų parapijos salėje

PROGRAMOJE: Sol. Gina ČAPKAUSKIENĖ

* RAMUNĖLĖS * AIDAS * PAVASARIS *

- PUKIOS VAIŠĖS
- GERAS ORKESTRAS
- LOTERIJA

ĮĖJIMAS suaugusiems \$10.00
jaunimui \$ 5.00

RENGĖJAI

• SUSIŽIEDA VO Kristina
KLIČIŪTĖ ir Andrius GUS-
TAINIS. Vestuvės numa-
tomos rudenį.

Pildau pajamų mokesčių
formas, Fed. ir Prov.
INCOME TAX RETURNS

Laima Skučaitė-Rutkauskienė
Tel: 697-3846

• LUKOŠEVIČIENĖ Irena, so-
cialinių reikalų specialistė,
BALANDŽIO 24 d., 1 val. pp.
RŪTOS KLUBE skaitys pa-
skaitą tema "Vyresnis
žmogus mūsų visuomenėje".

• Į "PAVASARIO" sukaktu-
vinį koncertą svečiai iš Ot-
tawos užsisakė jau 2 stalus.

Dr. J. MALISKA

D. D. S.

DANTŲ GYDYTOJAS-CHIRURGAS
1440 St. Catherine St. W.
Suite 600, Montreal, P.Q.

Tel. Bus.: 866-8235
Namų: 761-4675

Dr. Philip Stulginski

D. D. S.

Dantų gydytojas - chirurgas

8606 Centrale, coin corner 45e ave.

suite 209. 364-4658

Tel: 364-4658

M. CUSSON R. GENDRON VAISTINĖ

Atidaryta kasdien nuo 9 val. r. iki 10 val. v.

Šeštadieniais: nuo 9 val. r. iki 9:30 val. vak.

Sekmadeniais: nuo 10 val. r. iki 9:30 val. vak.

GREITAS, NEKAINUOJANTIS PRISTATYMAS

7635 Central St. Ville La Salle, P.Q. H8P 1L2

Tel.: 366-9742 ir 365-0505

Dr. A. S. POPIERAITIS

B.A. M.D. C.M. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)

MEDICAL ARTS BUILDING, 1538 Sherbrooke St. W. Suite 215,
Montreal, P.Q. TEL: 931-4924

ADVOKATAS

VICTOR E. RUDINSKAS

B. Eng., M. Eng., L.I.B., B.C.L.

4701 Bannantyne, Verdun (kampus 2-nd Ave.), P.Q.
H4G 1E6 TEL. Bureau: 769-8824;

Residence: 366-6245

NOTARAI

J. BERNOTAS - RŪTA POCAUSKAS

5 Place Ville Marie, Suite 1220

Montreal, P.Q. H3B 2G2

Tel: (514) 871-1430

TONY
PHOTO
STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT • COMMERCIAL
MARRIAGE • WEDDINGS
2540 rue SHERBROOKE, E.

TONY LAURINAITIS

MONTREAL, P.Q. H2K 1E9

525-8971

TRANS QUÉBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI,
APKALIMAI ALUMINIJUM, PLIENU, PLASTINE
MEDZIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR
APDRAUSTAS

Savininkas: JOHN OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5

Telefonas: 721-9496

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ
KREDITO UNIJA

1475 De Seve St., Montreal, P.Q. H4E 2A8 Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:
CERTIFIKATUS min. \$ 1,000.00
1 metų 10 %
TERMINUOTUS INDĖLIUS
1 metų 9 3/4 %
180-364 d. 9 1/4 %
120-179 d. 9 %
30-119 d. 8 1/2 %
TRUMPALAIKIUS INDĖLIUS
už \$ 20,000 ar daugiau
TAUPOMOSIOS SĄSKAITOS
specialios 6 1/4 %
su draudimu 6 1/2 %
kasdieninės 6 1/2 %
ČEKIŲ SĄSKAITOS 5 %

DUODA
PASKOLAS:
NEKILNOJAMO
TURTO IR
ASMENINĖS
PASKOLOS
MIRTIES
ATVEJU
DRAUDŽIAMOS
IKI \$ 10,000

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS

1475 De Seve 3907 A Rosemont
Pirm. Antradienį, Trečiadienį 9:00 - 3:00
Ketvirtadienį 12:00 - 8:00
Penktadienį 10:00 - 6:00
Sekmadeniais nuo SPALIO 15 iki GEGUŽES 15 d. abiejose
parapijos salėse dirbama nuo 10:30 - 12:30 v.l.

Maurice Kaplan

Kailių Siuvėjas

Tel 767-6183 dabar pakeistas į: 288-9646

- Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- Vasaros laiku saugojimas (Storage)
- Taisau ir remdėliuoju
- Siuvu ir parduodu

1449 rue St. Alexandre, Suite 500 A
Montreal, P.Q. H3A 2G6

Tel: 288-9646

D.N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

Nekilnojamo Turto visapusiškas patarnavimas
PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q. H3N1R1

Tel. Business: 273-9181; Residence: 737-0844.

Tel.: Business: 482-0772

Residence: 767-4690

JONAS IR CÔTÉ

REALTIES

5159 De Maisonneuve West,
Montreal, P.Q. H4A 1Z3

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo turto patarnavimas Montrealyje

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

• GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ •
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, QUE. H1X 1L7

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal H1T-3A6

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

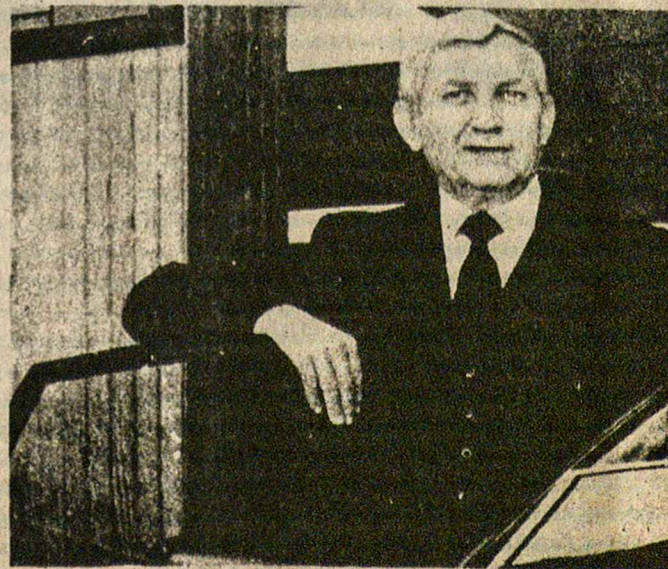
Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių
atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH MONTREAL WEST

LEONAS GURECKAS,
SALES MANAGER

Tel. 489-5391